1 MAYIS 1980 PERŞEMBE 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

Birçok kentte işçiler işi bıraktı, öğrenciler boykot ve forum yaptılar, mahallelerde yürüyüşler düzenlendi

EYLEMLERE 1 MAYIS YASAKLAMALARI GEREKÇE GÖSTERİLDİ

Gösteri ve direnişler yaygınlaşıyor

● Büyük kentlerde belediye işçilerinin de direnişe katılmaları nedeniyle kent içi ulaşım büyük ölçüde aksadı. İstanbul, Ankara ve İzmir'de geniş güvenlik önlemleri alındı, görevlilerle göstericiler arasında yer yer çatışmalar çıktı

1 Mayıs kutlamalarının yasaklanması üzerine yurdun çeşitli kentlerinde dün protesto gösterileri yapıldı. Protesto gösterileri nedeniyle İstanbul'da çok sıkı güvenlik önlemleri alındı. Kentin çeşitli yerlerine kariyerler yerleştirilirken, güvenlik görevlilerinin de sayısı arttırıldı.

DİSK'in "Üretimden doğan güç"ünün gösterilmesi kararı ile ilgili olarak DİSK üyesi işçiler bir süre işi durdurdular. İstanbul'da İETT şoförleri sabah sefere çıkmadı. Ancak öğlen saatlerinde her otobüse bir güvenlik görevlisi verilerek seferler başlatıldı.

● 1 Mayıs ile ilgili olarak bir açıklama yapan Devlet Bakanı ve İçişleri Bakanvekili Orhan Eren: "Kanunsuz yollara başvuranlar müstahak oldukları cezaya çarptırılacaklardır" dedi

HABERİ 4. SAYFADA

● 1 MAYIS'A İLİŞKİN GÜVENLİK ÖNLEMLERİYLE İLGİLİ FOTOĞRAFLAR 8'DE

MECLİS'TE TURLAR SÜRÜYOR

Demirel Erbakan ile görüştü

ANKARA (DEMOKRAT)
Mecliste turlar sürerken sabah Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ile görüştü.

ERBAKAN—DEMİREL GÖRÜŞMESİ

Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ı parlamentodaki odasında ziyaret ederek, Saadettin Bilgiç'in desteklenmesi konusunda yarım saat süren bir görüşme yaptı.

Görüşmeden sonra Erbakan düzenlediği basın toplantısında görüşme isteğinin Demirel'den geldiğini belirtti ve "Sayın Bilgiç'i bugün desteklememizi istedi. Biz de AP'den 100 kadar üyenin Bilgiç'e oy vermediğini hatırlattık.

(Devamı 7. Sayfada)

Şoförlerin direnişe geçmesi üzerine Başkent'te şehiriçi ulaşım durdu. Bunun üzerine şehirlerarası sefer yapan otobüsler kent içi ulaşımda kullanıldı.

Ankara'da Genel İş Sendikası üyesi Otobüs işletmesi şoförleri dün sefere çıkmadı ve Belediye otobüsleri garajda kaldı.

KÖY-KOOP GENEL BAŞKANI TARHAN

"YABANCI SERMAYEYE YAPILAN YETKİ DEVRİ ANAYASA'YA AYKIRIDIR"

ANKARA (DEMOKRAT)
Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan yabancı sermaye dairesine yapılan yetki devirlerinin Anayasaya, kanunlara ve 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedeflerine aykırı olduğunu belirterek, "Türkiye artık planlı kalkınma değil,

Devamı 7. Sayfada

Ecevit 1 Mayıs'la ilgili yasa önerisi verilmesini yadırgadı

CHP Genel Başkanı: Yüzeysel konularla uğraşmayı solculuk sanıyorlar

HABERİ 7. SAYFADA

Başbakan Demirel ve Hükümet üyeleri hakkında Meclis soruşturması açılması istendi

"Başbakan iç savaş kışkırtıcılığı yapıyor"

● "Hükümet hazırladığı yeni yasa önerileri ile işçi sınıfının kazanılmış haklarını ortadan kaldırmaya yönelmiş, bu yasa önerilerini hayata geçirmek için Sıkıyönetim Yasasının ağırlaştırılmasından başlanarak barış döneminde savaş hükümleri uygulamayı öngören Buhran ve Savaş Hali Yasası gündeme getirilmiştir."

● "Tüm dünyada kutlanan 1 Mayıs Emek Bayramının ülkemizde işçi sınıfı için bir düşmanlık gününe dönüştürülmesi ve yasaklanması dünya önünde utanç vericidir."

ANKARA (DEMOKRAT)
Başbakan Demirel ve hükümet üyeleri hakkında yurttaşların anayasal hak ve özgürlüklerini çiğnedikleri, tutum ve davranışları ile yurttaşlar arasında ayrıcalık yarattıkları gerekçesi ile Cumhuriyet Halk Partili 57 parlamenter tarafından Meclis soruşturması açılması istendi.

1 Mayıs'ın bütün dünyada işçi sınıfı ve emekçilerin uzun uğraşları sonucu kazanılmış haklarını kutladıkları uluslararası bir dayanışma günü ve emek bayramı olduğu vurgulanan önergede özetle şu görüşlere yer verildi:

"Demirel başkanlığın-

Devamı 7. Sayfada

İZMİR TİCARET ODASI BAŞKANI:PARA DARLIĞI GÖRÜLMEMİŞ BOYUTLARA ULAŞTI

İZMİR (ANKA)
İzmir Ticaret Odası Başkanı Mücahit Buktaş ihracat, sanayi, ithalat ve iç ticaret alanlarında para darlığının alışılmamış ve görülmemiş boyutlara ulaştığını söylemiş, "ilgili" resmi ağızlardan duyduğumuza göre budurumun daha bir süre piyasamızda devam edeceği ifade edilmektedir." dedi.

Oda meclisinin bugünkü toplantısında konuşan Buktaş, Merkez Bankası'nın Ocakta 20 Şubat ta 28 milyar lira olan kredi artışlarının Martta 12 milyar düşürüldüğünün

(Devamı 7. Sayfada)

Banka faizlerinin arttırılması konusunda da görüş birliğine varıldığı bildirildi

IMF özel kesim kredilerine de sınır konulmasını istiyor

● Türk Lirası'nın dış değerinin saptanması için 17 sayılı kararın değiştirileceği bildiriliyor

ANKARA (THA)
Uluslararası Para Fonu ile haziran ayında imzalanması beklenen yeni stand-by anlaşmasında bu kez 1978-1979 yıllarında imzalanan anlaşmalardan ayrı olarak, Merkez Bankası'nın özel kesimine açtığı kredilere de "sınır" konulacağı öğrenildi.

IMF uzmanlarıyla 15 gün süren görüşmelerden yeni stand-by anlaşma-

(Devamı 7. Sayfada)

SERMAYE PİYASASI MALİYE BAKANLIĞINA BAĞLI BİR KOMİSYONCA DENETLENECEK

ANKARA (ANKA)
Sermaye piyasasının, Maliye Bakanlığı'na bağlı bir komisyon tarafından denetleneceği bildirilmektedir.

Maliye Bakanlığı tarafından, sermaye piyasasının denetlenmesi ve düzenlenmesi amacıyla ha-

(Devamı 7. Sayfada)

Kıdem tazminatının 24 aylığın üzerindeki bölümü diğer ödemelerle birleştirilerek vergilendirilecek

Kıdem tazminatlarına yeniden tavan getirildi

● *Uzmanlar Maliye Bakanlığının son kararının hukuken son derece yanlış olduğunu;çünkü Anayasa Mahkemesi kararıyla kaldırılan bir yasa hükmünün ancak yasa düzeyinde [illegible] hükümle diriltilebileceğini belirttiler.*

HABERİ 5. SAYFADA

Tek Ges-İş Seydişehir Şube Başkanı:

"HÜKÜMET ENERJİ İŞÇİLERİ ARASINDA AYRILIK YARATMAYA ÇALIŞIYOR"

● 'Baskılara karşı haklarımızı alıncaya kadar direneceğiz'

HABERİ 7. SAYFADA

CHP'Lİ ARTAÇ BAŞBAKAN'A KARS'TAKİ İŞKENCE VE KATLİAMLARA İLİŞKİN SORU YÖNELTTİ

● Artaç soru önergesinde, "Emniyet Müdürü Salih Işık ile onun işkence ve katliam ekiplerinin bu meselelere vesile olduğu şüphesi yaygın haldedir" görüşünü savunarak, Başbakan'a, "İşkence ile öldürülen Oruç Korkmaz'ın failleri polisler mi?" diye sordu.

HABERİ 7. SAYFADA

ŞİFERTAN İŞÇİLERİ YERALTI MADEN-İŞ'E KATILDI

● Yeraltı Maden— İş Başkanı Uygur, Sümerbank Genel Müdürlüğü'nün, işçileri satın [illegible] kalkıştığını söyledi.

HABERİ 7. SAYFADA

BAŞBAKANDAN 2 AMERİKAN UÇAĞININ MALATYA'YA İNİP İNMEDİĞİ SORULDU

ANKARA (DEMOKRAT)
MSP'li dört milletvekili Başbakan Süleyman Demirel'e yönelttikleri soru önergesinde Malatya Erhaç Havaalanına ABD nakliye uçaklarının gelip gelmediğini sordular.

MSP'li Recai Kutan Süleyman Arif Emre, Oğuzhan Asiltürk ve Temel Karamollaoğlu soru önergelerinde "28 Nisan 1980 günü Malatya Erhaç Havaalanına iki adet Ame-

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Ortak Grubu bildirisi:

"NOTAM'IN KALDIRILMASI UMULAN SONUÇLARI VERMEDİ"

ANKARA (AA)
CHP Ortak Grubunca bugün yayınlanan bildiride "Notam'ın kaldırılma kararı ile umulanın gerçekleşmediği, Türk-Yunan ilişkilerinde olumlu gelişme sağlanamadığı" öne sürüldü.

CHP ortak gruplarının dünkü toplantısında Notam'ın Meclislerde görüşülmeden kaldırılması ve Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesi konularında yapılan genel görüşmeyle ilgili

Devamı 7. Sayfada

Bülent SOYLAN

KARA İŞ, KARA PARA, KARA SERVET, KARABANK

Bugün 2. sayfada

Başkan Carter'in Dışişleri Bakanlığına Senatör Muskie'yi ataması, başkanın senatodan daha fazla destek sağlamağa çalışmasıyla açıklanıyor. Muskie'nin Dışişleri Bakanı olmasından sonra ABD'nin Avrupalı müttefikleriyle de daha yakın bir diyaloğa girmesi bekleniyor.

ABD Dışişleri Bakanlığına atanan senatör

MUSKİE:İRAN SORUNUNDA BARIŞÇI YOL İZLEYECEĞİM

● ABD ve Sovyet Dışişleri Bakanları 15 Mayıs'ta Viyana'da buluşacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ
ABD Başkanı Jimmy Carter, istifa eden Cyrus Vance'nın yerine Dışiş-

Devamı 7. Sayfada

CEZAEVLERİ SÖZLEŞMELİ PERSONEL TARAFINDAN YÖNETİLECEK

ANKARA (DEMOKRAT)
Adalet Bakanlığı ceza ve tutukevleri müdürlerini, sözleşmeli elemanlardan seçmeye karar verdi.

Adalet Bakanlığı hapishaneleri "yol geçen

Devamı 7. Sayfada

OKULLARDAKİ HER OLAY SIKIYÖNETİM KAPSAMINA GİRMEYECEK

ANKARA (DEMOKRAT)
Adana 1 nolu Sıkıyönetim Mahkemesi okullarda meydana gelen her olayın sıkıyönetim kapsamına girmeyeceğine karar verdi.

Adana Meslek Lise'sin

Devamı 7. Sayfada

NAZIM HİKMET'İN MERKEZ BANKASI'NA BAŞVURMASI İSTENDİ

ANKARA (ANKA)
Büyük Türk Ozanı Nazım Hikmet'in önümüzdeki beş yıl içerisinde Merkez Bankası'na başvurması ve bankadaki hesabını araştırması istendi.

Merkez Bankası tarafından dünkü Resmi Gazete'ye verilen bir ilan ile Bankalar Kanunu'nun 31.nci maddesi gereği 1975 ile 1979 tarihleri arasında Merkez Bankası'na devredilen paraların sahiplerinin devir tarihlerinden itibaren beş yıl içerisinde gerekli evraklarla Merkez Bankası Ankara şubesine başvurulması istenmektedir. İlanda, paraların alınmaması [illegible] aşımına uğrayarak haz[illegible] redileceği bildirilmektedir.

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Masal ya da maval

Mayıs ayının birinci günü doksan iki adet ılkyaz gününden sadece biridir ama, ötekilerden az biraz değişiktir. Güzelliğine güzel de, ne ki adı dile gelmiş, söylentilere konu olmuş bir genç kız gibidir. Gerçi, Mart-Nisan-Mayıs aylarının hemen her günü, insanoğlunun geçmişinin en gerilerinden bu yana, yeryüzünün her yerinde, doğanın uyanışını - doğumu - üretkenliği simgeler bir biçimde, bir dinsel törene, bir bayrama, bir kutlamaya adını vermiş; çeşitli ülkelerin, uygarlıkların, toplulukların kültürlerinin, folklorlarının, inançlarının, içinde yer almıştır. Cemre'lerin düşüşünden Hıdrellez'e, Paskalya'dan bilmemneye kadar bu böyledir. Doksaniki ilk yaz gününün her birine-kimi hala geçerli, kimi çoktan unutulmuş- yüzlerce anma, kutlama, ve bayram düşer. Örneğin, Mayıs ayının birinci günü Roma'nın gençleri kırlara bayırlara dağılır ve meyvelerin ve çiçeklerin tanrıçası Flora adına gün boyunca şarkı söyler, danseder ve içerlerdi. İngiltere'nin bazı bölgelerinde bir zamanlar köylüler –ünlü Robin Hood'un ölüm gününe rastlayan Mayıs ayının birinci gününde danslı, içkili, ok atma yarışmalı eğlenceler düzenlerlerdi. 1517 yılının Mayıs ayının ilk günü ise –o gün Londra'nın çırak takımı, belki de loncaların desteğinde, ama kuşkusuz Kraliçe 1.Elizabeth'e karşı bazı soyluların kışkırtmacılığında, Londra'da yerleşmiş Fransızlara saldırarak, belalı bir ayaklanmaya neden olduklarından– "uğursuz" ya da "Kötü Mayıs Günü" diye anımsanır. Bizde de Mayıs ayının birinci günü pek uğurlu sayılmaz. Gerçi o güne "Bahar Bayramı" denmiş, okullar, resmi, kuruluşlar, fabrikalar, işyerleri tatile girmiştir ama, genede ortalıkta gezilip dolaşılması pek hoş karşılanmaz. Bir kere; nasıl olsa bizim Mayıs ayında "19 Mayıs Gençlik Bayramı", "27 Mayıs Anayasa Bayramı", "29 Mayıs İstanbul'un Fethi Kutlama Törenleri" türünden yeterince bayramımız ve seyran olanağımız vardır diye düşünülür. Sonra; Mayıs ayının ilk gününde, özellikle büyük kentlerimizde, genellikle yağmur yağar ya da bir iki gün önce yağmıştır. Bu yüzden çayır çimen ıslaktır, çoluk çocuk üşütebilir endişesi sorumlu çevrelerde egemendir. Dahası; yüzyıl kadar önce Amerika'nın Şikago kentinde, birtakım ipsiz sapsız baldırı çıplaklar, yeryüzünün en büyük kapitalist ülkesi olmak yolunda hızla gelişen Amerikan sanayiinin tekeline çomak sokmak amacıyla, "ücretlerin yükseltilmesi-çalışma saatlerinin ve koşullarının düzenlenmesi- sömürü" gibi çatlak sesler çıkararak, meydanlarda toplandıklarından ve dayak yemeye, kurşunlanıp gebermeye, tutuklanıp asılmaya çanak tuttuklarından ve öteki birtakım baldırı çıplaklar, bölücüler, hainler bu olayı vesile edinerek, aşağı yukarı doksan yıldan beri, Mayıs ayının birinci gününü Dünya emekçilerinin dayanışma günü yani emekçi bayramı ilan ettiklerinden ve nerede bir düzlük, alan, genişçe bir cadde bulurlarsa, orada bayraklar sallayarak, marşlar-şarkılar söyleyerek, haklarından-hukuklarından söz ederek, elele-kolkola yürüyerek büyük gürültü çıkardıklarından yaygara kopardıklarından ve aşırı sevinçli göründüklerinden ve böylece çevrelerini rahatsız ettiklerinden ve kendilerini seyredenleri ürküttüklerinden bizim toplumumuzun yöneticileri öteki ülkelerdeki bu hallerden fevkalade müteessir olmuşlar ve öteden beri benzer toplantıları ülkemizde yasaklamayı yeglemişler ve zaman içinde, günün modası demokrasi giysilerine bürününce, adı geçen yasaklamayı zorlaştırmaya dönüştürmüşler ve gün gelip zorlaştırma sökmeyince "Varın ne haliniz varsa görün" der görünmüşler ve 1977 Mayıs'ının ilk gününde Taksim alanında yüzbinlerce kişi, durup dururken, kendi kendilerine otel odalarından ateş edip birbirlerini öldürmeye başlayınca "Biz size demedik mi? Bundan böyle yaramazlık yok" demeye getirmişler ve Antalya Valisine "Hadi aslanım, bu yıl sen şöyle bir anti-gösteri düzenleyiver" demişlerdir ve bu masal – çocuklara değil, büyüklerimize – bindokuzyüzseksen yılının Mayıs ayının birinci günü anlatılmıştır.

DÜŞÜNCE ALANI

Enflasyon ve karapara

Kara iş
kara para
kara servet
karabank

Bülent SOYLAN
(İktisatçı)

–1–

Enflasyon oranındaki yüksek artış ve ekonomideki kararsızlık, öteden beri varolan ancak daha sessiz ve derinden işleyen bazı mekanizmaların çılgınca büyüyüp serpilmesine, günışığında çalışır hale gelmesine yolaçtı. Bunun yanısıra bir tür gelişme daha var Türkiye'de. artık otobüste, durakta, kahvede ve her yerde enflasyon, devalüasyon, banker gibi kavramların tartışıldığını görüyoruz. Oysa çok yakın zamanlara kadar bunlar akademik kavramlar sayılırdı ve enflasyonun ne olduğu, devalüasyonun niçin yapıldığı ekonomi öğrenimi yapanların sınav sorusu olurdu. Daha öz bir biçimde söylemek gerekirse, son ekonomik olaylar bu bilim dalının amatörlerini bir hayli arttırdı.

Buna karşın, ekonomik olaylar herkesçe kolaylıkla açıklanabilir yalınlıkta ortaya çıkmıyor her zaman. Hele işin içinde ince hesaplarda varsa ve kitleler üzerinde yoğun bir propaganda yapılmakta ise olayı tüm yönleriyle kavramak daha da zorlaşıyor.

Bu yazıda yapılmaya çalışılan kitlelerin ekonomik söylencelerine konu aldıkları, bazı güncel ekonomik ilişkileri elden geldiğince açıklayabilmek.

KARA İŞ, KARA PARA, KARA SERVET, KARABANK

Önce herbirinin başında "kara" sıfatı bulunan bu kavramları tanımlayalım ve kısaca aralarındaki ilişkiden sözedelim.

Kara iş, daha çok "kirli iş" olarak andığımız bir olgu. Hangi işin kirli sayıldığı ilgili yasalarda sayılmış ve karşılarına yaptırımları (müeyyide) konmuş. Yalnız yasa dilinde kirli yerine "yasaktır" "memnudur", "yapanlar cezalandırılır" gibi sözcükler kullanılmış.

Yapılması istenmeyen işler yasalarda sayılırken buna uymayanlara uygulanacak yaptırım (müeyyide, ceza)lar farklı etkinlikte.

Yasaların düzenlendiği tarihte, yasakoyucu herhangibir eyleme ne kadar çok tepki duymuşsa yaptırımını da ona göre düzenlemiş. Örneğin bir başkasının malını zorla elinden alanın (16) yıl hapsini öngören yasakoyucu, kamunun malvarlığı olan vergiyi kaçıranı yani kamuya teslim edilmesi gereken parayı sahtecilik yaparak cebine inderinin (3) yıla kadar hapsini öngörmüş.

Özetlersek, hangi işin ne kadar kirli olduğu daha önceleri yapılmış yasalarla belirlenmiş.

TOPLUM DEĞİŞİRKEN YASALAR AYNI KALIR

Yalnız burada bir konuya işaret etmekte yarar vardır. Toplum, dinamik bir varlıktır ve sürekli değişir. Yasalarsa statik (durağan)tir. Bunun uygulamadaki etkisi 1980 yılında işlenen suçun 1933 yılında çıkarılan yasaya göre cezalandırılmasıdır.

Aslında toplumsal tepkinin değişmesi üzerine yasalarda gerekli düzeltmeler yapılabilir ama yine de hatırı sayılır gecikmeler olduğu bir gerçektir.

Öyleyse; son bir kaç yıl içinde göze batar bir şekilde ortaya çıkan bazı yeni kurumlar henüz onları değerleyecek yasal düzenlemeye kavuşturulamamıştır: ama toplum kendini sürekli yenileyen bir varlık olarak her karşılaştığı konuda hüküm sahibidir. Dolayısıyla hangi işin kara iş olduğunu, günün anlayışlarına göre değerlemekte isabet vardır.

KARA BORSACILAR SPEKÜLATÖRLER VE DİĞERLERİ

Halkın büyük bir kısmının bazı malları bulmakta güçlük çektiği bir zamanda elindeki malını satmayıp pahalılanmasını bekleyen stokçu kara iş yapmaktadır.

Stoktaki malını azar azar çıkarıp yüksek fiyatla satan karaborsacı kara iş yapmaktadır:

Gereksinmesi olmadığı halde, bir malı alıp pahalılanınca satan spekülatör kara iş yapmaktadır.

Yurda ithali yasak malı kaçak olarak getiren kara iş yapmaktadır.

Silah kaçakçısı kara iş yapmaktadır.

Esrar kaçakçısı kara iş yapmaktadır.

Tefeci kara iş yapmaktadır.

Günün hakim anlayışı budur.

KARA İŞ – KARA PARA

Her işte olduğu gibi kara işin de bir parasal yönü var. Kara iş genellikle diğer işlerden çok kârlı, kârlılığın kaynağı ise o dalda çalışanların belli bir riske katlanmış olmalarıdır. Topluma, yasalara ters düşmenin, yüzü kızartmanın bir bedeli olmalı şüphesiz.

Kara işlerden doğan kârların oluşturduğu anaparalara (sermaye) son günlerde kara para adı veriliyor. Yani karaborsacılıktan, kaçakçılıktan, spekülatörlükten ve bunun gibi işlerden kazanılan paralara.

Kara para tanımı içine sokulan bir tür haksız kazanç daha var; Vergi dışı bırakılmış yani beyan edilmemiş kazançların vergisi. Yalnız burada bir noktayı daha belirtmek gerek. Ödenmesi gerektiği halde ödenmeyen vergi kara para da, bu tür kara paranın kaynağı her zaman kara işler değil. Yani akça işlerden de kara para doğabiliyor.

Burada söylediklerimizi birer örnekle açıklamakta yarar var.

– Uyuşturucu madde ticaretinden kazanılan paranın tümü kara paradır. Çünkü bu maddelerin ticareti benimsenmemiştir.

– Normal fiyatı 50 lira olan mal karaborsada 90 liraya satıldığında aradaki birim başına 40'ar liradan ortaya çıkan tutar kara paradır.

– Normal fiyatla 50 lira olan malı yine 50 liraya satan yani karaborsa yapmamış kişi bundan 1.000.000.- lira kazanmış, ancak bu kazancını beyan edip vergisini vermemiş ve tümünü cebine indirmiş ise, bunun ödenmesi gereken vergisi olan (1.000.000x63 –) 630.000.- lira, akça işten doğan kara paradır. Çünkü devlete maledilmesi gerekirken türlü yollarla bu yükümlülükten kaçınılmıştır. Topluma karşı suç işlenmiştir.

–DEVAMI YARIN–

YARADANA SIĞINIP

İşçi marşı

Can YÜCEL

Hava döndü, işçiden, işçiden esiyor yel.
Dumanı dağıtacak yıldız poyraz başladı.
Bu fırtına yarınki sütlimanlara bedel.
Bahar yakın demek ki, mevsim böyle kışladı.

Hava döndü işçiden, işçiden esiyor yel.
Tekliyor işte çağın çarkına okuyan çark
Ve durdu muydu birgün bu kör, avara kasnak,
Bir zincir yitirenler, bir dünya kazanacak.
Sen de o dünyadansın sınıfın bil, safa gel!

Hava döndü işçiden, işçiden esiyor yel

Köylükler uykusunda döndü dönüyor sola
Güne bakıyor bebek büyüyen yumruğuyla.
Başaklar göverdi, bak, baş koydular bu yola
Şaltere uzanıyor Tanrıya açılmış el.

Hava döndü işçiden işçiden esiyor yel.

Senlik benlik bitip de kuruldu muydu Bizlik,
Asgari ücret değil, hür ve günlük güneşlik
Bir Türkiye olacak aldığın son gündelik.
Halk kalacak geride, gidince bu zalim sel.

Hava döndü, işçiden, işçiden esiyor yel.

Tarihle yürüyenler, Tarihle adım adım.
Safları sıklaştırın, Tarihle hızlanalım!
Lâkin hızlandık derken, kolu dağıtma sakın!

Hava döndü, işçiden işçiden esiyor yel.

Sen ki Ferhatsın işçi, günün senin gelecek
İndir külüngün indir! Del şu karanlığı, del!
Del ki dağlar ardından önümüzde bir çiçek
Gibi açsın aydınlık tekmil olunca tünel.

Hava döndü işçiden işçiden esiyor yol.

HALKIN DİLİNDEN

Sağlıklı çalışma koşulları yaratılmalı

İş kazasında parmakları kesilen Kamber Aydar adlı İzmir A.F.A. işçisi

Bugün önemli sorunlardan biri de işyerinde can güvenliği olmadan işçilerin çalışmak zorunda kalması. Bir çok işçi iş kazalarında, hayatını kaybediyor, sakat kalıyor, çalışamaz duruma düşüyor. Bütünbunların engellenmesi en azından asgari düzeye indirilmesi iş yeri sahiplerinin zaten zorunlu oldukları sorumlulukları yerine getirmesini gerektiriyor. Buna rağmen, sağlıksız çalışma koşullarında ellerini, kollarını makineye kaptıran, yüzleri vücutları yanan, binlerce sakat işçi var. İşte aşağıdaki okuyucu mektubu da bu örneklerden birini gözler önüne seriyor

Anlatacağım olay tamamen gerçektir ve kamuoyuna duyurmak benim görevimdir. Kamber Aydar isimli işçi, İzmir'de A.F.A Elektronik Sanayinde işe başladı. 1974 yılında işvereni uyarmasına karşın çalıştığı presin açık kalıp olması ve tırnak yayının aşınmasından kesiliyor. Suç işverene göre işçinin. Uzun bir dinlenme döneminden sonra Kamber Aydar, 1977 yılında yine A.F.A da işe başlıyor. İşverenin İtalya'nın çöplüklerinden getirdiği pres ile işçileri bu preste tehlikeli biçimde çalıştırıyor. Yine tırnak hatası ve sol işaret parmağı sonunda kesiliyor. Bu iş yerinde ayda ortalama iki kaza oluyor. Gelen müfettişlere daha sigortadan çıkmadan para verilip susturuluyor. Müfettişler işyerine geldiklerinde patronun odasında rapor yazıyorlar, makineleri görmeden..

Bilinçsiz işçileri ise para vererek susturuyorlar. Kamber Aydar, işvereni mahkemeye veriyor. İşveren tanıkları para ile satın alıp mahkemeyi engelliyor. Sabit olan bir kişiyi de işten atıp tanıklığını engellemek istiyorlar...

Mahkeme 6 yıl sürüyor. 1980 yılında sonuçlandığı zaman dört parmak için 150.000 lira veriliyor. K. Aydar'a. Biz işçiler işyeri sahiplerini uyarıyoruz. İş saatlerinin grevler ile boşa gittiğini söyleyenler, bunun iki katı kadar iş saati iş kazaları ile boşa geçiyor. Teknik olmayan makinalar, çağ dışı kalmış araçlar ile çalışan işçileri bu arkadaşımızın uğradığı kazalar bekliyor.

İşverenler artık tüm suçları işçiye yüklemekten utanmalıdırlar. Sendikaların istedikleri sosyal hakları ve iş güvencelerini hiç düşünmeksizin kabul etmeli ve hayata geçirmelidirler.

E.Ü. İKTİSAT FAK.
MALİYE BÖLÜMÜ
IŞIK TEOMAN
İZMİR

Öğretmenim

Bir kuru gül o...
Size gerçeği yazıp
halkı uyandıranlara
karşı yüce bir sevgiyi
anlatmak için .

Öğüt verdin akıl verdin, sırasında kızdın,
Bir ana gibi bizi bağrına bastın
Kalbimiz sevginle daha sımsıcak
Yarınlarımız sizinle daha umutlu ÖĞRETMENİM.
Bak, biz çocukların sizi nasıl severiz
Sizi, ve sizin gibilerini isteriz
Kalplerimizde bir ümit ışığıdır,
Sevgili, sevgili "Öğretmenlerimiz"...
Artık bizden uzaklarda
Sizinle daha da mutluyuz "Öğretmenim"..
Elbet biter birgün bu acılı günler,
Elbet doğar birgün sımsıcak güneş,
Kanayan yaralar kanamaz, ağlıyan halkım susar,
Belki o zaman öğretmenlerimizi bizimle
bırakırlar...

İSTER YOZGAT'LARA İSTER MUĞLA'
LARA YOLLASINLAR,
İÇİMİZDE HER ZAMAN SEVGİNİZ SAKLI,
İSTER DÜNYAYI ÖĞRETMENSİZ
BIRAKSINLAR,
SİLEMEZLER YA "ÖĞRETMENİM" ADINI

TÜM ÖĞRETMENLERİMİZE VE SİZE
BİR ÖĞRENCİNİZ-ARTVİN

Halkçılığın böylesi

Bizler Ankara'nın gecekondu mahallerinden birinin halkıyız. Anlattıklarımız her gecekondu bölgesinin sorunlarıyla benzerlik göstermiyorsa da ilgi çekici ve değişik yanları var epeyce.

1977'nin ilkbahar ayları. Yol, su ve elektrik için belediyeye baş vurduk. Aldığımız yanıt "mahalleniz belediye sınırları dışı ama biz sizlere hizmet götürmeyip de kimlere götüreceğiz, bir şeyler yaparız" oldu. Sürekli belediyeye gidiyoruz. Artık 1977'nin son aylarındayız. Mahalle halkından 5 temsilci başkan yardımcısı Yusuf Arıak'a gittik. Aramızda şöyle bir konuşma geçti.

Bu konuda yetkili sizsiniz bize yardımcı olun dedik.

Hemen dilekçe verin sizinkini öne aldırayım. "Aman Yusuf bey elimizde dilekçe kabul numaraları var, hem de 3 tane.

Siz bilememişsiniz, numaraları acele bana getirin.

Yanından çıktık, mahalleden 3 kişiyi sürekli belediyeye gönderiyoruz. Bir yıl sonra 1978'in sonunda İmar Komisyon Başkanı Muharrem Türkgüzeli.

Tamam sizin iş oldu EGO'ya gidin dedi.

EGO'dan bize söylenen şey, "Bu böyle olmaz bu yazı ile size hizmet götüreyiz. Bu işi bilmiyorlar"

Vay başımıza gelenler. Şimdi ne yapalım?

Yeniden dilekçe verin.

Nasıl olur şimdiye dek 4 dilekçe verdik. "Bu işlemler böyle olmaz. Yeniden başladık, hergün belediye ile EGO arasında gidip geliyoruz. Kulağımıza çeşitli söylentiler geliyor.

Neyse dilekçeleri takip ediyoruz. Belediye memurlarıyla artık yabancı gelmiyoruz. Gittikçe yakınlaşıyoruz, bir memur arkadaş.

Siz bu CHP'den ne bekliyorsunuz. CHP de düzen partisi değil mi? Evet

Öyleyse CHP de bu düzeni savunmuyor mu?

O sırada diğer masada oturan başka bir memur, "sen nasıl CHP'ye düzeni savunuyordiyebilirsin diye çıkıştı. Memur arkadaşla konuşmaya devam ediyoruz.

Nasıl edelim, "Encümen azaları bulun" peki deyip ayrılıyoruz. 4 tane encümen azasıyla konuştuk, derdimizi anlattık.

Hayret bu kadar nasıl uzar kardeşlerim, git gel, git gel 1978'de bitti. 1979'da yine belediyedeyiz "Siz bu evrakları tamamlayın gelin Vay.... Valilik, Kaymakamlık, İl Seçim Kurulu, İlçe Seçim Kurulu, seçimler yapıldı, Yerel Yönetim, Fen İşleri derken yine belediye ve tıkandı.

Başkan yardımcısı Mehmet Kapuzus'a anlatıyoruz. "Hemen İmar Komisyon başkanına bilgi verin. Komisyon başkanı değişmiş, dilekçelerimizi bir araya topladık, tam iki dosya arası.

Yol için Yol Şube Müdürlüğüne gidiyoruz Müdür.

Tamam arkadaşlar! On gün sonra yine gittik, tartışmaya başlıyoruz.

Amacımız halka hizmettir. Bir arkadaşımız.

Çankaya'yı Kızılay'ı hele köşkü hiç saymıyalım, asfalt üstüne asfalt neymiş mersedeslerin, BMW'lerin tekerlekleri çamura değmesin diye, o güzelim yollar "Bizleri bozup kendinize lüzumsuz masraf çıkartmayın" diyorlar.

O ne biçim laf...

Birbirimize epeyce kızıyoruz. Yandaki odadan bir memur arkadaş;

Bunlara aldanmayın dostlar; bunlar biz emekçilerin gözlerinin içine baka baka yalan söylerler. Düşünün bir kere 4-5 tane parti var.

....

1979'un son ayları. Komisyon başkanı bir türlü imza atmıyor. Soruyoruz;

Niye?

Başkanın kesin emri var, hem belediyenin de durumunu görüyorsunuz.

Bir arkadaş öfkeyle:

Sayın Başkan, nedir bu vurdumduymazlık? Genelde tüm belediyelerde, özel olarak ta Ankara belediyesinde gecekondu bölgelerinin sorunları tüm zorlamalara karşın çözümlenmiyorda ÜMİT KÖY'ün, OR-AN sitesinin yollarına, elektriğine, suyuna ne deme li?

Arkadaşım, o senin dediğin devlet politikasının gereğidir.

Belediye başkan ve adayları halka cevap verin. "Biz patronların ve büyük bürokratların havagazlarını eksik, yollarını çamur etmeyeceğiz, çocuklarını parksız, eğlence yerlerinden yoksun bırakmayacağız; reklam panolarını ve kapı projektörlerini halkı elektriksiz koymak pahasına hiç söndürmeyeceğiz" deyin deyin de biz sizden seçim zamanı hesap soralım.

ÇUKURCA MAHALLESİ
TRAFO ARKASI
SAKİNLERİ

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

1 MAYIS

1973 MADEN İŞÇİLERİNİN SESSİZ YÜRÜYÜŞÜ
Malatya'nın Hekimhan ilçesinde maden işleten şirketlerin, 2 ocağı kapatması nedeniyle 1000 maden işçisi sessiz yürüyüş yaptı. 28 demokratik kuruluş 1-6 Mayıs'ı "faşizme karşı savaş haftası" ilan etti.

1976 A. FUAT OKAN
1. Mayıs'ı kutlamak için İstanbul'a gelen SBF öğrencisi. A.Fuat Okan faşistlerin açtığı ateş sonucu öldü.

1977 KANLI 1 MAYIS
İstanbul'da yüzbinlerce kişinin katıldığı 1 Mayıs mitingine açılan ateş sonucu 40 kişi öldü, yüzlerce devrimci yaralandı.

MEHMET YAPICI
İstanbul'da faşistlerin bir hafta önce yaraladığı Mehmet Yapıcı öldü.

Erzinca Sümerbank Pamuklu Sanayi'nde çalışan 300'ü aşkın işçi haklarının işveren tarafından verilmemesi üzerine yemek direnişine geçti.

İzmir'de 45 milyon lira tutan tazminatlarını alamayan 1300 sanayi işçisi fabrikayı satın alan SSK'nu işgal ettiler.

Kanlı 1 Mayıs

DİSK'e bağlı 50 bin metal işçisi, anlaşma sağlanamaması üzerine greve başladı.

1978 VELİ SAKA
Ankara Cebeci'de, devrimci öğrenci Veli Saka faşistlerin silahlı saldırısı sonucu öldü.

TAMER SAATÇİOĞLU
18 Şubat gecesi evine giderken faşistler tarafından kurşunlanan Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek okulu öğrencisi Tamer Saatçioğlu öldü.

Başkan Carter'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı

Brzezinski: ABD sonsuza dek bekleyemez

● *Brzezinski Fransa'da yayınlanan Match dergisine verdiği demeçte "barışçı baskı yollarını deneyeceğiz" derken, İran'daki başarısız komando girişiminin son hazırlıklarıyla uğraşıyordu*

● Carter'in Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski, ABD'nin son yıllarda izlediği dış politika üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. ●

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin başarısızlığa uğrayan son askeri girişimini hazırlayanlar arasında Carter'in güvenlik danışmanı Brzezinski'nin adı ön plana çıktı. Özellikle Dışişleri Bakanı Vance'ın istifasından sonra ABD dış politikası, en azından yeni başkanlık seçimlerine kadar Brzezinski'nin savunduğu görüşlerin kesin etkisi altına girmiş görünüyor. 52 yaşındaki güvenlik danışmanı, dünyadaki yeni gelişmelere ABD emperyalizminin ayak uydurması için, geri kalmış ülkelerde ABD'nin itibarını yeniden sağlamlaştırma doğrultusunda, ABD'nin Avrupa'lı ve Japon müttefikleri ile geliştireceği yoğun işbirliğini öne çıkaran ve Sovyetler'le detant ilişkilerini ikinci plana iten bir politikanın savunucusu olarak sivrildi.

Amerika'nın gerek Afganistan olayı sırasında, gerekse İran'a karşı uygulanacak önlemler konusunda, AET ülkelerine karşı izlediği baskı siyasetinin nedenleri işte bu görüşlerde saklıdır. Brzezinski'ye göre Avrupa, üstüne düşen sorumluluklardan kaçamaz.

Başarısız kurtarma girişiminin hazırlandığı günlerde Brzezinski, Paris-Match dergisine bir demeç verdi. Bu demeçte Carter'in ulusal güvenlik danışmanı, Afganistan konusunda ABD politikasını yumuşak bulanlara karşı asıl sorumluluklarını yerine getirmeyenlerin Avrupalılar olduğunu iddia etmekte, ABD'nin SSCB ile ilişkilerini bozarak önemli bir fedâkarlıkta bulunduğunu öne sürmektedir.

Paris-Match'da yayınlanan görüşmenin ilginç bölümü İran'la ilgili olanı. Bu konuda sorulan bir soruyu şöyle yanıtlıyor:

"Rehineler sorununu çözmek için yapılan diğer girişimlerin etkisiz kaldığını kabullenmemiz gerekir. İran yöneticileri baskıları dikkate almazlarsa İran'ın iç çözülmesi ve sosyo-ekonomik parçalanması ya bu ülkeyi Sovyet egemenliğine sokacak ya da bölünmesine neden olacaktır. Böylesi bir sorun (rehineler sorunu) karşısında sonsuza kadar bekleyemeyiz. Hiç bir ülke de bekleyemez. Müttefiklerimizle birlikte izleyeceğimiz barışçı baskıların, İran'lı yöneticileri bu sorunu doğru biçimde çözmeye yönelteceğini umuyoruz."

"Beklemekle İran'ı Sovyet egemenliğine girmekten alakoymuş olmayız. Çünkü Tahran politik olarak felç olmuştur ve rehineler sorunu bu felç durumunu hızlandırmaktadır.

Bu da SSCB'ye karşı İran'ı güçsüz düşürmektedir. İran yöneticileri, 50 rehineyle oyalanarak ülkelerinin geleceğiyle oynamaktadırlar."

Brzezinski İran'a karşı alınan ekonomik önlemlerin sorunun çözümüne ne şekilde yardım edeceğini açıklarken bir yandan da Tahran üzerine girişilecek operasyonun hazırlıkları ile meşguldu.

Carter'ın seçilme şansı azalıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika'nın İran'a yaptığı başarısız müdahale girişimi, kimi çevrelerce, Carter'ın, Başkanlık seçimlerinde şansını arttırmak için yaptığı bir çıkış olduğunu, Amerikan kamuoyunun bir askeri eylem istediği ve Carter'in bu başarısız operasyonla, bu isteği belli ölçülerde tatmin ettiği ileri sürülüyor.

Ancak bu operasyona karşın, Carter'ın seçilme şansını son günlerde oldukça yitirdiği bildiriliyor. Büyük eyaletlerdeki ön seçimlerde Carter'ın kendi partisinden adayı Kennedy'ye yenilmesi, şansının azaldığı şeklinde yorumlanıyor.

Öte yandan İllinois'de Cumhuriyetçi Parti temsilcisi olan John Anderson, birkaç gün önce bağımsız adaylığını koydu. Anderson'un seçilme olasılığı olmamakla birlikte, oldukça oy toplayabileceği bildiriliyor. Associated Press-NBC tarafından yapılan bir kamuoyu yoklamısında, seçmenlerin % 32'si Anderson'a oy verebileceklerini bildirdiler.

Anderson'a oy verebileceğini açıklayan seçmenlerin çoğunluğu, Demokrat Parti yanlısı olduğu için, Anderson'un, Carter'a verilecek oyları bölebileceği tahmin ediliyor. Bu nedenle Carter'ın Kasım ayında yapılacak seçimlerde yeniden Başkan olabilme olasılığının azaldığı ileri sürülüyor.

İngiltere'de 60 bin matbaa işçisi grevde

LONDRA(A.P)

Matbaa işçilerinin grevi nedeniyle İngiltere ve Galler'de yayınlanan çok sayıda yerel gazete çıkmadı Özellikle, yüksek tirajlı gazetelerden biri olan "Financial Times" gazetesinin Londra baskısı durdu.

Matbaa işçileri Sendikasınca başlatılan greve, yerel gazete ve genel basın işlerinde çalışan 60.000 kadar işçi katıldı. İşçiler, haftalık ücretlerinin yüzde 30 artırılmasını, böylece ücretlerini 184 dolara çıkaracak yeni bir sözleşmenin imzalanmasını ve gelecek 12 ay içinde haftalık çalışma saatlerinin 37'ye indirilmesini istiyorlar. Gazete sahipleri ise yüzde 20'lik bir artışı öngörüyorlar.

Varşova Paktı Siyasi Danışma Komitesi bu ay toplanacak

MOSKOVA(AFP)

Varşova Paktı'nın en yüksek organı olan siyasi danışma komitesinin bu yıl ortasında Varşova'da toplanacağı Moskova'da resmen açıklandı. Toplantının gündemi belirtilmedi.

Bu toplantı Varşova Paktı üyesi 7 ülkenin Devlet Başkanlarını bir araya getirecek. Brejnev-in de bu nedenle Varşova'ya gitmesi bekleniyor.

Bu toplantının olağan olmasına karşın, uluslararası durumun bir bunalım döneminden geçtiği bu günlerde böyle bir toplantının yapılması önemli sorunların konuşulacağını gösteriyor.

1978 Kasımında Moskova'da yapılan toplantıda, Avrupa'daki durum görüşülmüştü.

Portekiz'de İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun Portekiz'in tüm kentlerinde baskıları, işten atılmaları ve toprak reformunun durdurulmasını protesto için düzenlediği gösteriler onbinlerce kişinin katılmıyla gerçekleşti.

Başkanlık seçimleri yaklaşırken

Portekiz'de siyasal gerginlik artıyor

● Sağ iktidarın politikası Ordu'da huzursuzluklara yol açarken, askerlerin sağ kesiminin darbe hazırladığı ileri sürülüyor.

● Hükümetin ekonomi politikasını, toprak reformunun durdurulmasını protesto eden büyük gösteriler düzenleniyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Portekiz'de ekim ayında yapılması beklenen genel seçimler ve Ocak ayında yapılması beklenen Başkanlık seçimleri yaklaşırken, olaylar büyük bir yoğunluk kazandı. Sendikalar ve Komünist Parti, iktidardaki sağcı koalisyonu protesto etmek için büyük kitle gösterileri düzenledi. Düzenlenen kitle gösterileri ve mitingler, % 25'i geçen enflasyon oranını ve toprak reformunun hükümet tarafından durdurulmasını protesto etmek için yapılmıştı.

2 Aralık'ta, erken seçimi kazanıp, 250 sandalyelik meclisin 128 sandalyesini alarak iktidara gelen Sağcı koalisyon, muhafazakarlardan, Merkez Demkoratlardan ve Hristiyan Demokratlardan oluşuyor. Kendisine "Demokratik İttifak" diyen bu koalisyonun lideri ve Başbakan Sa Carneiro, ekimde yapılacak parlamento genel seçimlerini yine kazanacağını umuyor. Bu arada, Ocak ayında yapılacak Başkanlık seçimleri için de Demokratik İttifak adayını açıkladı. Herkes sivil birinin Cumhurbaşkanı adayı gösterilmesini beklerken, Demokratik İttifak, General Antonio Soares Carneiro yu aday gösterdi. Sağcı bir general olan Soares Carneiro, Portekiz'in eski genel Kurmay Başkanlarından biri olan ve son sömürge savaşını yürüten sağcı General Spinola'nın en yakın yardımcısı olarak tanınıyor. (1975 darbesinden sonra cunta başkanlığına getirilen Spinola sağ nitelikte yeni bir darbe düzenlerken tasfiye edilmiş ve yurt dışına kaçmıştı) Böyle bir generalin başkan adayı olması, solun ve liberallerin büyük tepkisiyle karşılaştı. Yapılan mitinglerde Soares Carneiro protesto edildi.

Bu arada sağ iktidarın politikası ve 25 Nisan hareketinin mirasını ortadan kaldırmaya çalışması, ordu içinde de huzursuzluklara yol açarken, sağcı başbakan Sa Carneiro son yaptığı açıklamalarda solun darbe hazırlığı içinde olduğunu iddia etti. Devlet başkanı Eannes de orduyu birlik ve disipline çağırırken, sol ise ordu içindeki sağ unsurların bir darbe hazırlığı içinde olduğunu bildiriyor.

Avrupa Komünist Partileri konferansı Paris'te toplanacak

PARİS(AFP)

Paris'te toplanan Avrupa Komünist Partileri Konferansı'nda Sovyet Komünist Partisi delegasyonuna başkanlık eden SBKP polit büro üyesi Boris Ponomarev, tüm uyarılara karşın ABD'nin İran'a karşı giriştiği harekatın Carter hükümetinin "maceracılığını" ortaya koyduğunu açıkladı.

Paris'te yapılan toplantıya, Romanya, Yugoslavya, İtalya, İngiltere, İsveç, İspanya, İzlanda ve Hollanda Komünist Partileri dışındaki Avrupa Komünist Partileri katıldı

SBKP temsilcisi Ponomarev, yaptığı konuşmada soğuk savaşın doğuşundan ABD ve NATO'nun sorumlu olduğunu savundu ve NATO'nun orta menzilli Amerikan füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesi yolunda geçen yıl sonunda aldığı kararın son dönemin en tehlikeli kararı olduğuna dikkati çekti.

Boris Ponamarev, ayrıca savaşa karşı çıkan tüm güçleri komünist , sosyalist, sosyal demokrat ve hristiyanlar dahil diğer tüm kuruluşları birleştirmek amacıyla "dünya barışı" için bir çağrıda bulundu.

FRANSA'NIN PETROL İHTİYACINI IRAK KARŞILAYACAK

PARİS(REUTER)

İran'ın Fransa'ya yaptığı petrol ihracını kesmesi üzerine, Fransa'nın petrol ihtiyacını Irak'ın karşılayacağı açıklandı.

Fransa Başbakanı Raymond Barre ile görüştükten sonra "Fransa'ya petrol vermek bizim görevimizdir" diyen Irak Petrol Bakanı Kerim, Fransa ile iyi ilişkiler kurmaktan dolayı ülkesinin mutluluk duyduğunu belirtti.

Irak, Fransa'ya sattığı petrolün miktarını geçtiğimiz yıl artırmış ve Fransa'ya en çok petrol satan ülkeler arasında Suudi Arabistan'dan sonra ikici olmuştu.

Irak'ın ABD ile ilişkileri bulunmamakla birlikte, başta Fransa Japonya ve Almanya olmak üzere batı ülkeleri ile yoğun ekonomik ve politik ilişkileri vardır.

Fransa'nın, İran'la ekonomik ilişkilerinin hemen hemen kesilmesinden, bu ülkeyle petrol ticaretini artıran Irak'ın yararlı çıktığı bildiriliyor. Bundan önce de, Fransa'nın Irak'la ekonomik-ve politik ilişkileri son derece gelişmişti.

Begin'e göre Avrupa'nın FKÖ'yü tanıması bir skandal

KUDÜS(AFP)

İsrail Başbakanı Menahem Begin, Fransız televizyonunda verdiği bir demeçte, "Uygar bir Avrupa ülkesinin FKÖ'yü tanıması bir skandaldır, hatta iğrençtir" şeklinde konuştu. Begin, sözkonusu demecinde, "Uygar bir Avrupa ülkesinin, İsraili ortadan kaldırmayı amaçlayan bir örgütü tanımasının şaşırtıcı olduğunu" belirterek bunun Nazi katliamından kurtulan İsrail'lileri, yeniden tehlikeye attığını ileri sürdü.

İsrail Başbakanı, Avrupa Konseyi'nin "Filistin halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesi" gerektiği yolundaki çağrısına da değinerek, bunu "İsrail'in varlığına yönelmiş bir tehdit" olarak nitelendirdi. "Bağımsız bir Filistin devleti kurulması, hür dünya için büyük bir tehlike olacaktır. Çünkü böyle bir devlet Yakın Doğu'nun ortasında bir "Sovyet üssü işlevi görecektir" dedi.

Filistin'e özerklik tanınması yolundaki görüşmelerin bitiş tarihi olan 26 Mayıs'ın Carter, Sedat ve kendisi için belirlenen bir hedef olduğunu da belirten Begin, bu hedefin gerçekleşmesini istediklerini; ancak bazı güçlükler nedeniyle gerçekleşmezse, bir sonuca varıncaya kadar görüşmeleri sürdüreceklerini bildirdi. Begin ayrıca, İsrail-Mısır barış anlaşması için yapılan görüşmelerin 3 ayda sonuçlanmaması üzerine 3 ay daha uzatıldığını hatırlattı.

Öte yandan İsrail'in Paris büyükelçisi Moir Rosenne, Avrupa'nın İsrail-Mısır anlaşmasına karşı takındığı tavrı eleştirerek, "Avrupa'nın Camp David'e karşı takındığı soğuk tutum, petrole olan bağımlılıkları yüzünden taviz vermelerinin bir ürünüdür" dedi. Büyükelçi ayrıca, Camp David'e karşı olumsuz tavır alanların kısa görüşlü politikaları yüzünden barışın tehlikeye düştüğünü ileri sürdü.

EKONOMİ

Banker Kastelli ve Boğazici Üniversitesi'nin düzenlediği «Türkiye'nin ekonomik kalkınma süreci içinde sermaye piyasasının rolü» semineri yapıldı

Prof. Kazgan: Özel sektör devlet aracılığı olmaksızın, dışardan kredi alabilmelidir

● «Büyük sanayi şirketleri bankaları ellerine geçirme çabası içinde»

ANKARA(ANKA)

Banker Kastelli ve Boğaziçi Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği "Türkiye'nin Ekonomik Kalkınma Süreci İçinde Sermaye Piyasası'nın Rolü" seminerinde konuşan İstanbul Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü Profesörü Haydar Kazgan, devletin aradan çıkartılarak özel sektörün dışardan doğrudan kredi alması gerektiğini savundu.

Prof. Kazgan, "Kalkınmanın Finansmanında Döviz sorunu ve Sermaye Piyasası" başlıklı tebliğinde, Türkiye'de bankacılık sektörünün, finansman risklerini taşıdığı halde, rantlara ortak olmadığını, rantların tümüyle fon kullananda kaldığını belirterek, bu durumun bankaları kurumlara ortak olmaya ittiğini, sanayicilerin ise sermaye piyasasını kurmaya çalıştıklarını kaydetti. Sermaye piyasasının yeni gelişmeye başladığı bu sıralarda, bu piyasanın uzun vadede yüksek, ancak kısa vadede düşük karlılık olgusuna dayanacağının varsayıldığını belirten Kazgan, ancak bunun aksi gelişmelerin, yani sermaye piyasasının başarısızlığının büyük sanayi şirketlerini, bankaları ele geçirme çabasına ittiğini öne sürdü.

Sanayileşmenin riskini taşılan küçük tasarruf sahiplerinin eksi faiz elde edebildiklerini öne süren Kazgan, bugün sermaye piyasasının, banka sisteminin bir uydusu haline geldiğini kaydederek, aslında sermaye piyasasının gelişerek bankasistemini ikinci plana itmesi gerektiğini savundu.

Bugün Türkiye'de acaip bir sistemin kurulduğunu söyleyen Kazgan, bu sistemin içersinde devletin dışardan bulduğu kredilerin riskini yüklenmesine karşın, rantlara kullananların el koyduğunu belirterek, devletin aradan çıkartılıp, özel sektörün doğrudan dışardan kredi alması gerektiğini savundu.

Seminere "Kalkınmanın Finansmanında İç Tasarrufların Yatırıma Dönüştürülmesi" başlıklı bir tebliğ sunan Boğaziçi Üniversitesi profesörlerinden Demir Demirgil ise,tasarruf sorununda bölük pörçük önlemlerle çözüm getirmenin mümkün olmadığını söyledi. Türkiye'de "Bazı kısımlarıyla sosyalizme benzeyen, fakat sosyalist olmayan, çok az kısımlarıyla batıya benzeyen, fakat batılı olmayan, ama israf dolu, rasyonel olmayan bir dünya "kurulduğunu belirten Demirgil, özel bankaların büyük sınai kuruluşlar arasında paylaşmaları sonucu küçük ve orta büyüklükteki firmaların kredi alamaz duruma geleceklerini öne sürdü.

Sovyet yapısı «LADA» otomobilleri ABD'de üretilecek

EKONOMİ SERVİSİ

1971 yılından bu yana İtalyan Fiat lisansıyla Sovyetler Birliği'nde üretilen "Lada" otomobillerinin, Batı Almanya ve İngiltere den sonra ABD piyasasına da girmek üzere olduğu bildiriliyor.

Edinilen bilgilere göre, ABD'de kurulacak bir montaj tesisinde üretilecek olan Lada otomobilleri, Batı Almanya ve İngiltere'ye halen ihraç edilmekte olan ve pazarlarda çok tutulan tipte olacak. Kurulacak tesisler için 1.5 milyon dolar harcanacak. Tesislerin 1986'da ABD piyasasına yılda en az 50 bin otomobil satması bekleniyor.

Bilindiği gibi Amerikan otomobil sanayii, son yılların en büyük krizini yaşıyor. Yerli tüketimde Japon firmalarının rekabeti ile de karşı karşıya olan ABD otomobil tekellerinden Chrysler, General Motors ve Ford, büyük işçi çıkarımlarına gitmek zorunda kalmıştı.

Bu arada, Ford otomobil şirketi 1980 yılının ilk üç ayında 437 milyon dolar zarar ettiği açıklandı. Geçen yıl aynı dönemde 220 milyon dolar kâr ettiği bildirilen firmanın yetkilileri, zararın nedenlerini ABD'nin zayıflayan ekonomisine ve yabancı otomobil ithalatının artmasına bağlıyorlar.

Öte yandan, geçen yılın ilk üç ayında 1.26 milyar dolar net gelir sağlayan General Motors şirketinin geliri, 1980 yılının aynı döneminde 155 milyon dolara düşmüş bulunuyor.

GÖSTERGE

Devekuşu demokrasisi

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bizim basınımızın bir kısmı ve hele hele yöneticilerimiz "Demokrasi" "Açık Rejim" diye sözebaşladılar mı, yerden alıp gökte savunurlar. Ama "açık rejimin gereklerine" uydukları görülmemiştir. Bunun son günlerdeki iki örneğini özellikle belirtmek isteriz.

Ekonomik durum Demirel kaptan ve Özal çarkçıbaşının dediklerinin aksine berbattır. Devalüasyon kararının alınışından bu yana üç ay geçmiştir. Ama fiyat yükselişleri sürmekte, Ecevit hükümetiningeçen yıl sağladığı krediler dışında doğru dürüst bir "ek gelir" yardımı alınamamış bulunmaktadır. 25 liralık doların 73.5 lira olmasınakarşın dışarıya satılan mal artmamıştır. (Değer olarak yüzde 6.5 artış var ama miktar olarak artış yok) Bizim önlemlerimizi pek beğendiği söylenen (keşke beğenmediği önlemler alınsaydı) IMF'de yardımın sürmesinin şarta, şurta bağlamaktadır. Şimdi hükümete faizleri yüzde 60'a çıkarmayı; vergileri artırmayı ön koşul olarak bildirdiği söyleniyor. Bunlardan Türkiye kamuoyu sadece ve sadece gazetelere, ajanslara sızdığı kadar haberdar olabiliyor.

Ama iş bu kadarla da kalmıyor. Hükümet pek iç açıcı olmadığı anlaşılan Şubat ve Mart fiyat endesklerini de bugüne kadar (bu yazı 29 Nisan'da yazıldı) açıklamış değil. Açıklanırsa, IMF devalüasyon, işçi ve sendika çevre leri de ücret zammı talepleriyle karşısına çıkar diye korkuluyormuş. Ajanslar böyle geçiyor, gazeteler böyle yazıyor. Bunun adı devekuşu davranışıdır. Bilirsiniz devekuşu kendini, başını kuma sokup da saklarmış. Hükümet neyi gizlemek istiyor ki? Fiyatlar herkesin gözü önünde.Artan fiyatlar endeks olarak yayınlanmazsa, herkes "bravo hükümete! Fiyatları yerinde tuttu" diyecek değil ki...

İkinci örnek dış politikada ... Dünyanın gözleri Türkiye'ye çevrilmiş Neden? Çünkü, Ortadoğu'da Amerika'nın işine gelmeyen işler oluyor ve Amerika bunu yapanları cezalandırmak istiyor. Ortadoğu'da dört başı mamur üsler bir tek Mısır ve Türkiye'de var. Mısır, çatışmaların civciv yeri Basra körfezinden uzakta kalmış, ortada Türkiye kalıyor. Herkes gözünü "Türkiye ne yapacak?" diye bize dikmiş bekliyor. Bizim gazetelerde ise bir haber çıktı: "İran kendisine verdiğimiz NATO'dan hoşnut kaldı" diye ... Acaba İran'a biz ne demiştik? Soruyoruz, biz değil sadece Muhalefet liderleri de soruyor. Yanıt yok... Sonra o üslerle ilgili anlaşma Meclis'e yollanıyor, onaylamak için. Fakat nasıl? Kapalı şekilde ve görüşmelerin de kapalı olması isteniyor. Bugün herkes, halktan her kişinin merakla beklediği bir konuda görüşmeleri gizli tutmak niye? Sanki görüşmeler gizli kalsa, bu üslerin nitelikleri gizli mi kalacak?

Muhalefet Lideri Ecevit, bu üslerinbizim rızamız dışında kullanılmayacağı hakkında güvence istiyor. Bu anlaşmaların ilk metinleri onun hükümeti zamanında hazırlandı. Demek ki konuyu bu kadar iyi bilen bir siyaset adamı anlaşmaları bizim bakımımızdan yeterli güvenceden yoksun buluyor. Öte yandan üsler konusunda uzmanlığı söz götürmeyecek bir kişi, Haydar Tunçkanat, üslerin bizim irademiz dışında kullanılabileceğini söylüyor. Her halde bu konuya Demirel ya da Erkmen'den daha az bilen bir kişi değildir. O halde bu gizlilik, bu yaptığı kötü şeyleri gizlemek için daha kötü şeyler yapması neden?

Devekuşu demokrasisine son verme zamanı gelmedi mi? Biz bize oynanan oyanları hep yabancı basın ve radyolardan mı öğreneceğiz?

GÜNÜN GÖZLEMİ

Bahar bayramınız kutlu olsun!

Turhan TEMUÇİN

Anayasa'nın değiştirilmesi T.B.M.M. üye tam sayısının en az üçte birinin yazılı teklifi ve meclislerin ayrı ayrı üye tam sayılarınınüçte iki çoğunluğunun kabulü ile olur.

Ama adamlar, parlamento dışında ve başlarına Anayasa'yı ihlâlden ceza yemiş kişileri de alarak Anayasa'yı değiştirmeğe kalkıyorlar. Ve bu Selefyan ortaklarının Anayasa'yı değiştirme semineri "TRT Çocuğu" tarafından dakikalarca TV ekranlarında veriliyor.

Deniz Gezmiş ve arkadaşları, üç körpe fidan, Anayasa'yı değiştirmeğe uğraşmaktan idam edilmişlerdi değil mi?

Ama bunlara bir de devlet eli ile ödül verilecek nerdeyse.

Çünkü bunlar Anayasa düşmanlarıdır ve işçi bayramını bahar bayramı olarak kutlayan baharı başlarına vurmuşlardır.

1950'lerde Menderes-Bayar ikilisi tarafından küçük Amerika olmak üzere yola çıkarıldığımızda ve de Bayar Amerika'yı gidip ikinci kez keşfettiğinde, nerdeyse yolda gördüğümüz Amerikalıların kucağına atlıyacaktık! Öyle ki, o zamanların ünlü sesi Celâl İnce'ye "Amerika Amerika I love you" diyen plâklar doldurup, bunları devlet eli ile bedava dağıttırmıştık. Ve Başkan Einshower Türkiye'ye geldiğinde de yer gök onun resimleri ile dolmuştu ve de Kızılay meydanına saraylar gibi taklar yaptırmıştık. Amerika Amerika seni seviyorum!

Şimdi ne diyor aynı ağababaların evlatları? 1 Mayıs'da yabancı devlet adamlarının resimleri gezdiriliyor ve yabancı marşlar söyleniyor. Vatan, millet elden gidiyor.

Yasaların suç saydığı resimler gezdiriliyor, ya da türküler söyleniyorsa bunun hesabını da gene yasalar görür. Dünün Türkiye'sinde Türkiye'yi Amerikalılaştırmaya uğraşanlar değil.

Katiller katili ve şu koca dünyada kıçına bir oturumluk yer bile bulamayan İran Şahı Türkiye'yi her onurlandırdığında rengârenk resimleri dükkan vitrinlerini süsler, boyalı basının kiralık dergileri de diş kirası alabilmek için o katilin profilden, portreden resimlerini yayınlar dururdu.

Bu suç değildi. Çünkü Einshower'e gibi, katil Şah da bizden biri sayılıyordu!

Kim sayıyordu? İş birlikçiler, Selefyan ortakları ve 1 Mayıs'ı işçi bayramı değil de bahar bayramı olarak kutlayan baharı başlarına vurmuşlar.

1 Mayıs 1977'de Taksim'i kana bulayanlar da bunlardı zaten. İşçi bayramının kutlanmasına gönülleri el vermeyenler. Yani, Anayasa'yı değiştirmeğe uğraşanlar, Einshower, Şah'a kucak açanlar ve "Amerika seni seviyorum" diye türküler yaktıranlar.

1978'in 1 Mayıs'ını Frankfurt'ta gördüm. Main nehrinin bir kıyısından bir kıyısına yüzbinler yürüdü. Ne başbakan, ne cumhurbaşkanı, ne de hiç kimse bu işçi bayramı için bir kötü söz etmedi. Saygı ile izlediler sadece. Ve üstüne belediye başkanı da bir nutuk attı. İşçi bayramını kutladı. Federal Almanya ne komünist ve ne de sosyalisttir. Düpedüz antikomünisttir. Ama 1884'den kaynaklanan 1 Mayısın ve Amerika işçi hareketinin komünizmle bir ilişkisi olmadığını, uluslararası bir işçi dayanışma günü olduğunu bilecek bir bilinç düzeyi içindedir. Onun içindir ki dünyanın hemen tüm ülkelerinde olduğu gibi Almanya'da da işçi bayramının kutlanmasına aklı başında hiç kimse ses çıkarmaz.

Ama biz işçi bayramını bahar bayramı olarak kutluyarak dünyayı kendimize güldürürüz. Cumhuriyetin ilk yıllarında da işçi bayramı olarak kutlanan 1 Mayıs, sonraları bahar bayramı oluvermiştir. Ne garip! Milâdi takvime göre bahar Martta başlar. Biz Mayıs'ta kutlarız. Mayıs'da Türkiye'nin bazı yerlerinde denize girilir. Örneğin Antalya'da. Bazı yerlerde tomurcuklar çiçeğe kalkar ve bazı yerlerde de örneğin Erzurum'da, Kars'da sokaklardan daha kar kalkmamıştır. Olsun, biz Erzurum'da kar varken de bahar bayramını kutlarız. Dahası var. Ya şu Hıdırellez ne oluyor? O da bahar bayramı. Yani biz baharın gelişini yılda iki kez kutlayan bir ülkeyiz de, işçinin bayramını bir kez kutlamasına pek sinirleniriz.

Böylece bugün sıkıyönetim dışındaki bölgelerde kutlanacak 1 Mayıs'ı kimisi bahar bayramı, kimisi de işçi bayramı olarak kutlayacak.

Adanın yeşil çamları altında, Anadolu klübünde bugün kimbilir ne içkiler içilecek "bahar geldi nokta noktam" diye ne rübailer döktürülecektir.

Bahar bayramınız kutlu olsun efendiler! Mıgırdıç Şelefyan'lar, Anayasa'yı değiştirme seminerleri düzenleyenler, Johnson'un eteğine yapışıp Türk siyaset hayatında bir güneş gibi doğanlar, İstiklâl mahkemelerini çağıranlar, Danıştay'a Anayasa Mahkemesine dünyayı dar etmek isteyenler, silah kaçakçıları ve Anayasa'yı, Babayasayı dümdüz edecek olanlar! Bahar bayramınız kutlu olsun. Kutlu olsun, kutlu olsun!

Size gelince! Siz suyumuzu veren, ekmeğimizi yoğuran, konutumuzu yapan, ışığımızı [illegible] işçiler! Sizin de 1 Mayıs İşçi Bayramınız [illegible] olsun, ki, nasıl kutlu olsun, ağız dolusu, [illegible]

Gösteri ve direnişler yaygınlaşıyor

HABER MERKEZİ

1 Mayıs'ın yasaklanmasıyla ilgili olarak DİSK'in "işçi sınıfının üretimden doğan gücünü kullanması" doğrultusunda aldığı karar gereğince işyerlerinde işçiler işi bırakırken, yurdun bir çok kentinde yaygın gösteri ve direnişler yapıldı. Özellikle büyük kentlerde geniş güvenlik önlemleri alındı. Yer yer göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasında çatışmalar çıktı ve çok sayıda kişi gözaltına alındı.

ANKARA

Vali Vecdi Gönül, bir açıklama yaparak olayların çıkmaması için okul ve resmi dairelerde geniş güvenlik önlemlerinin alındığı söyledi. Tıp Fakültesi Sağlık Koleji öğrencileri 1 Mayıs'ın yasaklanmasını gerekçe göstererek direnişe geçerken, Etlik Lisesi öğrencileri de derslere girmediler.

● Belediyeye bağlı EGO ASU ve Temizlik İşleri Müdürlüklerinde çalışan işçiler direnişe geçtiler. Belediye otobüslerinin sefere çıkmaması kentiçi ulaşımı büyük ölçüde etkiledi. Olaya sıkıyönetim komutanlığınca el konuldu, otobüslerin bir an önce sefere çıkarılması için gerekli girişimler yapıldığı bildirildi. Ankara Trafik Müdürlüğü ekipleri şehirlerarası otobüsler ile minibüs ve özel araçlar çevirerek kent içinde yolcu taşımaya zorladılar.

● Şahintepe semtindeki Süleyman Nazif İlkokulu öğrencileri ise bir forum düzenleyerek bir gün derslere girmeme kararı aldılar. 500 dolayında öğrencinin katıldığı forumda "Yaşasın 1 Mayıs" "1 Mayıs 1980'ı direnişlerle yaşatacağız" şeklinde sloganlar söylendi.

AİTİA MALİYE FAKÜLTESİNDE ÖĞRENCİLER 1 GÜNLÜK BOYKOT KARARI ALDI.

Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı Maliye Fakültesi öğrencileri dün sabah bir forum yaparak bir günlük boykot kararı aldı.

Maliye Fakültesi öğrencilerinin 1 Mayıs'ta işçi ve emekçilerin gösteri ve kutlama haklarının engellenmesini protesto amacı ile boykot kararı aldığı bildirildi.

● Devlet Su İşleri yemekhanesinde toplanan 1000 kadar DSİ çalışanı 1 Mayıs ile ilgili sloganlar söylerken, Ziraat Bankasında da benzeri bir gösteri yapılarak yemekhaneye toplanan banka çalışanları bir forum düzenlediler. Maliye Bakanlığı, Kavaklıdere, Maltepe, Kızılbey ve Yeğenbey Vergi Dairelerinde de 1 Mayıs la ilgili çeşitli gösteriler yapılırken, Çalışma Bakanlığı, Gümrük ve Tekel Bakanlığı ve Seyran bağları Huzur Evi'nde de yemek boykotu ve iş yavaşlatmaları oldu.

● Öte yandan Altındağ da "Yaşasın 1 Mayıs", "Yaşasın Sosyalizm" ve "İş Ekmek Hürriyet", "1 Mayıs Engellenemez" şeklinde sloganlar söyleyen 200 kişilik bir grup Örnekdoğan alanına kadar yürüdü. Topluluk daha sonra dağıldı. Gösterinin "Halkın Yolu" grubu tarafından düzenlendiği bildirildi.

● Ticaret Turizm Yüksek Okulu, İskitler Endüstri Meslek Lisesi'de de gösteriler yapılırken, Saimekadın semtinde 1 Mayıs'la ilgili bir pankartın asıldığı öğrenildi. Şafaktepe Ortaokulu'nda yapılan foruma ise güvenlik kuvvetleri müdahale edince 3 kişi yaralandı.

● Bakanlıklar semtinde "Sinema Batı" önünde üzerinde "Devrimci Yol" imzası bulunan ve 1 Mayıs'la ilgili olduğu belirtilen bir pankartı asmak isteyen 5 kişi güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandı.

● Sağlık Koleji'ndeki direniş daha sonra sona erdi. öğrenime pazartesine kadar ara verilirken, direnişin ardında 34 öğrencinin gözaltına alındığı öğrenildi.

● Ankara Belediyesi'nde direnişe katılan işçilerin sayısının 11 bin dolayında olduğu saptandı.

● Şentepe Ertuğrul Karakaya Mahallesi Tutkunlar Durağı ve Yahyalar Mahallelerinde her biri yaklaşık 100-150 kişilik grupların gösteri yaptıkları, pankart astıkları ve "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs'ı kutluyoruz" sloganlarını söyledikleri bildirildi. Şentepe'deki gösteriler sırasında 3 kişinin gözaltına alındığı ve daha sonra serbest bırakıldığı saptandı.

● 19 Mayıs Mağazaları ve Yapı-Kredi Bankası işyerlerinde de 1 Mayıs'la ilgili konuşmalar yapılırken, İmar ve İskan Bakanlığı'nın karşısına üzerinde "1 Mayıs'ı Kutlayacağız-İmar İskân emekçileri" yazısı bulunan bir pankart asıldı. Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Maden Dairesi'nde bildiriler dağıtıldığı ve işyerinin terkedildiği bildirilirken, birçok semtte 1 Mayıs ile ilgili gösterilerin sürdüğü görüldü. Hüseyin Gazi, Doğantepe, Dikmen, Cumhuriyet, İlker, Ata ve Dikmen Deresi semtlerinde gösteriler yapıldı, pankartlar asıldı ve bildiriler dağıtıldı.

İZMİR

1 Mayıs nedeniyle olağanüstü güvenlik önlemleri alındı. Kentin giriş ve çıkış noktaları kesildi, aramalar yoğunlaştırıldı, poliste izinler kaldırıldı. Yoğun güvenlik önlemleri sürerken 1 Mayıs'la ilgili eylemler de sürdü. Yollara benzin dökerek yakan göstericiler kentin birçok yerinde üzerinde 1 Mayıs'la ilgili sözler bulunan pankartlar astılar, bazı orta dereceli okullarda öğrenciler boykot kararı alarak derslere girmediler.

● İkiçeşmelik, Üçkuyular, Şirinyer, Ballıkuyu heyelan bölgesindeki Vezirağa'nın ana yollarına barikatlar kuran gruplar yollarda ateş yaktı. Daha sonra 1 Mayıs'la ilgili sloganlar söyleyen grupların bir de üzerinde "1 Mayıs 1977'nin hesabı sorulacak-Devrimci Yol" yazılı pankart bıraktıkları bildirildi. Karşıyaka Dedebaşında MHP'li bir işadamına ait boya ticarethanesi yakılırken Bayraklı, Çiçek Mahallesi ve Erenler'de yaklaşık 50 kişilik bir grup gösteri yaparak üzerinde 1 Mayıs la ilgili sözler bulunan pankartlar astılar. Çiğli'de de "1 Mayıs 1980 direnişlerle yaşatılacak" yazılı bir pankart asıldı.

● Öte yandan Ege Ordu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Mayıs'la ilgili bir bildiri yayınlayarak daha önce belirtilen yasaklara uymayanlar hakkında geniş cezai işlemler uygulanacağını yineledi. Kentin bütün sokaklarının asker ve polis timleri tarafından sabahtan itibaren tutulduğu bildirildi.

● Hatay İslam Enstitüsü karşısında boş inşaata üzerinde "1 Mayıs 1980 kutlanacak" yazılı pankart asılırken, çeşitli bankaların şubelerine de üzerlerinde 1 Mayıs'la ilgili sloganlar yazılı pankartlar bırakıldı. Güzelyalı hattında çöp bidonlarını yollara boşaltarak yakan bir grup gösterici 1 Mayıs'la ilgili bildirileri havaya atarak dağıldılar. Altındağ semt'inin giriş ve çıkışlarında ise yollara barikatlar kuruldu, pankartlar asıldı ve 1 Mayıs'la ilgili sloganlar söylendi. Öte yandan tüm orta dereceli okullarda forumlar düzenlenerek 1 günlük boykot kararı alındı.

● İzmir'in Kiraz İlçesinde bulunan Atermit Fabrikası işçileri 1 günlük direniş kararı aldılar ve işi bıraktılar.

● Bu arada Karşıyaka Maraş Mahallesinde yaklaşık 60 70 kişilik bir grubun gösteri yaptığı ve Maldöken'de de "1 Mayıs 1980 direnişlerle kutlanacak" yazılı bir pankartın asıldığı öğrenildi.

İZMİT

İzmit'in Çınarlı semtinde kalabalık bir grup akşam saatlerinde meşalelerle gösteri yaptı. Gösteride "1 Mayıs'lar Engellenemez", "Yaşasın 1 Mayıs", "Zama Zulme Karşı, Tek Yol Devrim" sloganları söylendi. Gösteri and içildikten sonra sona erdi.

● Karamürsel ilçesinde kurulu Banker Kastelli'ye ait Gürmal'da çalışan işçiler 1 Mayıs'ın engellenmesini, Tarsus Katliamını, işçi kıdem tazminatlarının vergilendirilmesini ve işverenin 19 Nisan'a kadar ödemeyi vaadettiği toplu sözleşme farklarının ödememesini protesto etmek için direnişe geçtiler. Türk-İş'e bağlı Petrol-İş üyesi 3 işçiden oluşan düzenleme komitesince yapılan başvuru sonucu İzmit'te yapılacak mitinge DİSK'in katılmayacağı açıklandı.

● Derince Lisesinde öğrenciler forum yaparak bir günlük boykot kararı alırken bir de gösteri düzenlediler. Gösteri sırasında "1 Mayıs kutlanacak", "1 Mayıs engellenemez" sloganlarının söylenildiği bildirildi.

● Bu arada Derince Anayol geçidine üzerinde 1 Mayıs'la ilgili sözler yazılı ve Devrimci Yol imzalı bir pankart asıldı. Pankart daha sonra güvenlik kuvvetlerince etkisiz hale getirildi. İzmit Ticaret Lisesi ve Akademi de de forumlar düzenlendi. Sloganlar söylendi ve derslere girmeme kararı alındı. Bu arada Ticaret Lisesi'nde bazı öğretmenlerin tartaklandığı saptandı.

BURSA'DA 1 MAYIS

Bursa'da 1 Mayıs'ta yürüyüş ve miting yapılacağı bildirildi. Vali Gümüşdaş 1 Mayıs için sıkı güvenlik önlemleri alındığını açıklarken, TSİP ve Maden İş Sendikalarının miting yapma istemleri geri çevrildi.

● Bursa'da güvenlik önlemleri arttırılırken, Ortabağlar ve Teleferik semtlerinde 2 ayrı yere üzerinde "1 Mayıs Engellenemez Devrimci Yol" yazılı pankartlar asıldığı bildirildi.

● Garajaltı ve Mesken semtlerindeki elektrik tellerine 1 Mayıs'la ilgili çok sayıda pankartın asıldığı, Garaj semtinde ise ayrıca bir gösteri yapıldığı bildirildi.

İnegöl ilçesinde yapılan gösteri nedeniyle 17 kişi gözaltına alındı.

1 Mayıs'a bir gün kala başlayan gösterilere karşı sıkı güvenlik tedbirleri alındı. Resimde Taksim alanından Tarlabaşı'na çıkan yolda bekleyen askeri kariyerler görülüyor.

ADAPAZARI

DİSK'e bağlı Genel İş Sendikası üyesi işçiler, 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanmasını protesto etmek amacıyla direnişe geçtiler. Direniş nedeniyle 66 otobüs sefere çıkamazken, fırın ve temizlik işçilerinin de işi durdurdukları bildirildi.

Sakarya Valisi Sadri Turan, direnişle ilgili soruşturma açıldığını, Sakarya'da 1 Mayıs'ı kutlama yasağının bulunmadığını söyledi.

MUĞLA

Turgut Reis Lisesi ile Eğitim Enstitüsü'nde öğrenciler 1 Mayıs'la ilgili olarak boykot kararı aldıklarını bildirdiler. Bu arada kentin çeşitli yerlerine 1 Mayıs'la ilgili pankartlar asıldı.

● Öte yandan Muğla Valiliği, 1 Mayıs'ta miting yapılması için başvuran düzenleme komitesine izin verdiği, ancak mitingle ilgili bildiri dağıtan kişilerin emniyet görevlilerince gözaltına alındıkları bildirildi.

● Milas ilçesinde Ticaret Lisesi öğrencileri bir forum düzenleyerek bir günlük boykot kararı aldılar. Forumda konuşmaların yapıldı, "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs engellenemez", "Tek yol devrim" sloganları söylendi.

NİĞDE

Yaklaşık 100 kişilik bir grup lastik yakarak Ankara yolunu bir süre trafiğe kapattı. 1 Mayıs ile ilgili sloganlar söyleyen gruba polisin müdahale etmesi üzerine çatışma çıktı. Çatışmada ölen ve yaralananın olmadığı, çatışmanın ardından güvenlik kuvvetlerinin Aşağı Kayabaşı Mahallesinde arama yaptıkları ve 20 kişiyi gözaltına aldıkları bildirildi.

DENİZLİ

DMMA ve Denizli Eğitim Enstitüsü'nde öğrenciler 1 Mayıs'la ilgili forumlar yaptılar. Forumda yapılan konuşmalarda 1 Mayıs'ın yasaklanması protesto edilirken "1 Mayıs 1980 engellenemez" şeklinde sloganlar söylendi. Kentin çeşitli semtlerine de pankartlar asıldığı öğrenildi.

İÇEL

DİSK'in 1 Mayıs mitingi nedeniyle kentte geniş güvenlik önlemleri alındı. Genel-İş Sendikası belediyenin tüm ünitelerinde bir günlük grev yaptı. 3 bin işçinin katıldığı grev nedeniyle kent içi ulaşım tümüyle aksarken, grevin amacının hayat pahalılığı, faşist baskı ve katliamları protesto etmek olduğu bildirildi. Bu arada İçel'deki işyerlerinin ikinci bir emre kadar saat 20.00'de kapatılması kararı alınırken İçel Valisi Danıştay'ın 1 Mayıs'ı kutlama kararına rağmen güvenlik açısından sokağa çıkma yasağı konulabileceğini bildirdi.

BURDUR

Burdur il sınırları için de miting yaptırmayacağım diyerek işçi kuruluşlarının 1 Mayıs'la ilgili başvurularını geri çeviren Burdur Valisi, AP yanlısı Hür-Genç'e gösteri yapma izni verdi. Bu arada 1 Mayıs'ı kutlamak için Karamanlı ve Yeşilova ilçelerinde de başvurular olduğu, ancak Burdur Valiliğinin Karamanlı daki gösterileri yasakladığı bildirildi.

KONYA

Cezaevinde tutuklu bulunan 37 yurtsever-devrimci, içlerinde 1 Mayıs'la ilgili istemlerinin de bulunduğu açıklamada, zamların geri alınmasını, baskı uygulamalarına son verilmesini, faşist cinayet örgütlerinin dağıtılmasını istediler ve bugüne kadar sürecek açlık grevine başladıklarını bildirdiler.

SAMSUN

Samsun'da daha önce yapılması kararlaştırılan mitingden vazgeçilirken 19 Mayıs Ticaret Lisesi, Endüstri Meslek Lisesi, Namık Kemal Lisesi ve Eğitim Enstitüsünde 1 Mayıs'la ilgili forumlar düzenlendiği ve boykot kararları alındığı bildirildi. Ayrıca Modern Pasaj Pazar Caddesi ve Bahçelievler semtlerinde bazı grupların gösteri yaptıkları belirtildi.

● Çarşamba'da da 1 Mayıs la ilgili gösterilerin yapıldığı, bu arada Çarşamba Lisesi ile Kız Meslek Lise ve Ortaokulunda öğrencilerin 1 günlük boykot kararı aldıkları bildirildi. Gösteriler sırasında 3 öğrencinin gözaltına alındığı öğrenildi.

● Samsun'da miting iptal edilirken emniyet müdürlüğü Çiftlik Caddesinde bulunan ve genellikle ilerici ve devrimci yurttaşların devam ettiği üç kahveyi gerekçesiz olarak 1 Mayıs sonuna kadar kapattı.

ADANA

Aktaş, Et Balık Kurumu, Teksa, Toprak su, Ekmek Fabrikası, Akdeniz İplik Sanayi ve Adana Belediyesi'nde çalışan işçiler 1 Mayıs yasaklanmasını gerekçe göstererek 1 günlük direnişe geçtiler. Adana'nın bazı mahallelerinde esnaf dükkan açmazken Çukurova Üniversitesine bağlı Fakülte ve Adana'daki yüksek okullardaki öğrenciler de 1 günlük direniş kararı aldılar. Gösteri yapanlardan bir kısmının gözaltına alındığı bildirildi.

● Reşatbey Mahallesi' de duvarlara "Tek yol devrim, 1 Mayıs'ta alanlardayız" yazdıkları gerekçesi ile Ziraat Fakültesi öğrencisi Bünyamin Kozak, Yusuf Kıran ve AİTİA öğrencisi Ömer Yaşar gözaltına alındı.

● Öte yandan bazı orta dereceli okullarda da öğrencilerin derslere girmedikleri bildirildi.

DİYARBAKIR

İkiyüz kişilik bir grup istasyon semtinde bir gösteri yaparak, 1 Mayıs'ın yasaklanmasını protesto etti. Gösteri sırasında çeşitli sloganlar atan göstericiler ayrıca "Yaşasın 1 Mayıs Direnişi" yazılı pankart astılar. Gösterinin olaysız sonuçlandığı bildirildi.

● Diyarbakır'da bulunan fakülte ve yüksek okulların tümü ve liselerin bir bölümünde öğrenim yapılmadı. Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, İmam Hatip Lisesi, Kız Meslek Lisesi ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı Sağlık Kolejleri dışındaki liselerde ve Diyarbakır Üniversitesine bağlı Fakülteler ile Eğitim Enstitüsü ve Yabancı Diller Yüksek Okulunda da öğrencileri 1 Mayıs'ı gerekçe göstererek derslere girmediler.

RİZE

Rize nin Belediye parkındaki çay bahçesinde bir masanın üzerine yerleştirilen teybin uzun süre "1 Mayıs Bayramı Engellenemez" sloganını çaldıktan sonra patladığı bildirildi.

ORDU'DA TİP, TSİP VE BİRLİK DAYANIŞMA 1 MAYIS'TA AÇIK HAVA TOPLANTISI DÜZENLEYECEK

Ordu'da TİP TSİP ve Birlik Dayanışma gruplarının 1 Mayıs'ta açık hava toplantısı düzenleyecekleri bildirildi.

● Ordu sahil yolunda 1 Mayıs Perşembe günü saat 12.00'de başlayacak olan açık hava toplantısına TİP, TSİP ve Birlik Dayanışma grupları katılacak.

SİVAS

İmranlı ilçesinde yaklaşık 150 kişilik bir grubun gösteri yaptığı, gösteri sırasında "Yaşasın 1 Mayıs" ve "1 Mayıs'lar Engellenemez" sloganlarının söylendiği bildirildi.

ANTALYA

Antalya Valiliği bir açıklama yaparak 1 Mayıs'la ilgili olarak Antalya ve ilçelerinde daha önce yapılmasına izin verilen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin iptal edildiğini duyurdu.

İSTANBUL'DA DİSK'E BAĞLI İŞÇİLER İŞİ BIRAKTI

DİSK'e bağlı sendikalara üye işçiler işyerlerinde bir süre işi bırakarak DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün mesajını okudular. Baştürk mesajında 1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanmasının önüne konan yasakları protesto ettiğini bildirdi. İşi bırakma eylemine katılan işçiler ayrıca Baştürk'ün çağrısı üzerine 1 Mayıs 1977'de öldürülen 36 kişinin anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulundular.

Baştürk yayınladığı mesajda 1 Mayıs'ın bahar ve çiçek bayramı olmadığını belirttikten sonra şunları söyledi:

"1 Mayıs emeğin bayramıdır. Tüm çalışanların, emek gücünü satarak geçinenlerin, başkasını sömürmeyenlerin - uluslararası bayramıdır.

Bu ülke biz emekçilerindir. Bu ülke, onu kiraya verenlerden çok toprağı işleyenlerindir. Başkalarının sırtından yaşayanlardan çok tüm zenginlikleri üretenlerindir. Bu anlamda ülkemizi emperyalizme peşkeş çekenler işçi sınıfına ve emekçilere dil uzatamaz.

Egemen sınıfların ekonomik, politik ve ideolojik alanlarda saldırılarını yoğunlaştırdığı böylesine bir ortamda 1 Mayıs'ların kutlanmasının 90. yılında 1 Mayıs 1980 çok daha değişik bir anlam taşımaktadır."

İETT DİRENİŞİ

DİSK'e bağlı Genel-İş üyesi işçilerin direnişe geçmesi nedeniyle otobüs ve troleybüsler sefere çıkmadı. İETT'nin Şişli ve Levent garajlarından otobüslerin sabahleyin sefere çıkmaması nedeniyle ulaşım büyük ölçüde aksarken, öğlen saatlerinde her otobüse bir güvenlik görevlisi verilmesi üzrine bazı yerlerde seferlerin başladığı öğrenildi. Şişli Garajından çok sayıda kişinin, Levent garajında da 3 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

● Tekel Paşabahçe Fabrikası'nda çalışan işçiler, 1 Mayıs'ın İstanbul'da yasaklanması ve bir gün önce 26 arkadaşlarının gözaltına alınmasını protesto etmek aacıyla direnişe geçtiler.

● Devrimci Metal İş Sendikası'na bağlı işçiler ise Küçükköy Nihal ve Dört Levent Tonya'da yarım gün Nevtron işyerinde de 2 saatlik işi bırakma eylemi yaptılar. İşçiler iş çıkışlarında düzenledikleri gösteride "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs katliamının hesabı sorulacak" sloganlarını söylediler.

● Kazlıçeşme'deki Deri Fabrikalarında çalışan yaklaşık 2500 işçinin 1 Mayıs yasaklamasını gerekçe göstererek direnişe geçtikleri saptanırken, Merter Köprüsü üzerine "Zama zulme karşı genel direniş-Sosyalist Vatan Partisi" imzalı bir pankart asıldı. Zeytinbur'nu Tepebağ Mahallesi'nde bir grup gösteri yaptı.

● Soğanlı ve Küçükyalı Belediyeleri ve İçme Su Birliği işçilerinin de çalışmayı durdurdukları belirtildi.

● Zeytinburnu Taşocakları'nda bazı grupların ortaklaşa düzenlediği gösteride "1 Mayıs engellenemez" sloganı söylendi.

● Poligon Mahallesi girişinde üzerinde "Yaşasın 1 Mayıs-Devrimci işçiler" yazılı bir pankart asıldı.

● Acıbadem Dörtyol'da bir grup gösterici yol keserek çeşitli sloganlar söylerken, Ayazağa Teknik Öğretmen Okulu öğrencileri bir yürüyüş yaptılar. Yürüyüşün ardından çok sayıda öğrencinin gözaltına alındığı bildirildi.

● Alibeyköy Belediyesi işçileri 3 saat süreyle iş bırakırlarken Endüstri Meslek Lisesinde de öğrenciler 1 günlük boykot kararı aldılar.

● Eyüp Ortakçılar ve Ticaret Liselerinde ise forumların düzenlendiği ve boykot kararı alındığı öğrenildi.

● İstanbul Çapa Tıp Fakültesinde ise tüm kliniklerde çalışan 6000 kişilik işçi ve memur 1 Mayıs'ın yasaklanmasını gerekçe göstererek yemek boykotu yaptılar.

● Öte yandan İstanbul Üniversitesine bağlı Orman Fakültesi öğrencileri de 1 günlük boykot kararı aldılar.

● İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı tüm fakülte binalarında da öğrencilerin 1 günlük boykot kararı ilan ederek derslere girmedikleri ve bu arada Maçka binasına toplanan bir grup öğrencinin Beşiktaş'a doğru "Yaşasın 1 Mayıs" sloganlarıyla yürüdükleri bildirildi. İTÜ'nün Ayazağa kampüsünde Temel Bilimler Fakültesinde de 40 50 kişilik bir grubun işi bıraktıkları öğrenildi.

● İstanbul Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda da öğrenciler 1 günlük derslere girmeme kararı aldılar.

● Behçet Kemal Çağlar Lisesinde dersleri boykot eden öğrencilere güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi üzerine çatışma çıktı. Ölen ve yaralananın bulunmadığı olayda güvenlik kuvvetlerinin okulu boşalttıkları ve 13 kişiyi gözaltına aldıkları bildirildi. Behçet Kemal Çağlar Lisesindeki barikatlar kaldırılırken, Esenler, Pertevniyal ve Yedikule Liselerinde de öğrencilerin derslere girmeyerek boykot ilan etmek istedikleri ve bu girişimlerine güvenlik kuvvetlerinin müdahale ettiği öğrenildi.

● DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikası üyesi personelin işe birçok bankada iş bıraktıkları saptandı.

● Şişli ve Okmeydanı SSK önünde bazı grupların lastik yakarak gösteri yaptılar.

● Emirgan'ın Reşitpaşa Mahallesi'nin otobüs durağı meydanında da yaklaşık 100 kişilik bir grup gösteri düzenledi.

● Maltepe Belediyesi Otobüs Garajı işçileri 1 Mayıs'la ilgili olarak direnişe geçerlerken Kadıköy Altıyol'da üzerinde "Yaşasın 1 Mayıs-Kahrolsun faşizm" yazılı bir pankart asıldı.

İSTANBUL'DAKİ BELEDİYELERDE DİRENİŞ

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'na üye Kocasinan, Güngören, Sefaköy, Halkalı, Yenibosna, Esenler, Bayrampaşa, Kağıthane Küçükköy, Alibeyköy, Yeşilbağ ve Küçükçekmece Belediyelerinde çalışan işçiler 1 Mayıs kutlamalarına izin verilmemesi üzerine bir günlük iş bırakma kararı alarak bunu uyguladılar. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün işçilere hitaben gönderdiği mesajın okunmasından sonra 1 Mayıs 1977'de öldürülenlerin anısı için saygı duruşunda bulunuldu.

● Bakırköy'deki Emayetaş fabrikası işçilerinin de 1 Mayıs'ın yasaklanmasını gerekçe göstererek direnişe geçtikleri bildirildi.

● Hasköy, Fatih Sultan caddesinde bir grup 1 Mayıs'la ilgili gösteri yaparken, Şişli Hürriyet Ortaokulu ile Galatasaray Lisesi'nde öğrenciler forum düzenlediler ve birer günlük boykot kararı aldılar. Forumlarda 1 Mayıs'la ilgili sloganlar söylendi.

● Öte yandan Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri ve çalışanları, 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanmasını protesto etmek için bir günlük boykot yaptılar ve yemekhanede 1 Mayıs marşını söylediler.

● Galata Kulesi'nde ise İlerici Gençler'e ait ve üzerinde 1 Mayıs'la ilgili sözler yazılı bir pankart asıldığı görüldü.

● Karagümrük Akatlar, Kartal, Sefaköy, Rumelihisarı, Merter ve Halkalı semtlerinde üzerlerinde 1 Mayıs'la ilgili sloganlar yazılı Devrimci Yol-Halkın Kurtuluşu, Devrimci Sol ve Kurtuluş imzalı pankartlar asıldığı bildirildi.

● Unkapanı'nda yolda lastik yakan bir grup üzerinde "Yaşasın 1 Mayıs- Devrimci Yol" yazılı bir pankart astılar. Bakırköy İncirli Kavşağında çeşitli gruplara ait bir gösterinin yapıldığı, güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi üzerine çatışma çıktığı öğrenildi.

● Ayrıca aşağıdaki semtlerde de üzerlerinde 1 Mayıs la ilgili çeşitli yazılar bulunan pankartların asıldığı bildirildi. Altıntepe İETT önü, Dolapdere, Kocamustafapaşa Ramazan Efendi Cami yanı, Ankara Asfaltı, Pendik Köprüsü, Acıbadem Dörtyol, Kızıltoprak, Kadıköy MMYO önü, Haydarpaşa Lisesi yanındaki köprü, Londra Asfaltı, Çağlayan Son Durak, Kasımpaşa, Kumkapı, Yedikule, Ankara Asfaltı, Maltepe yakınındaki köprü, Bağlarbaşı TRT binası önüne, Feriköy. Tarlabaşı Ömer Hayyam Caddesi, Sarıyer, Silahtarağa Taşocağı Caddesi, Göztepe Lisesi duvarı ve Gedikpaşa.

● Veteriner Fakültesi öğrencileri 1 Mayıs 1977 katliamını protesto için bir forum düzenlediler ve bir günlük boykot kararı aldılar.

● Uzun bir süre kuşatma altında bulundurulan DİSK Genel Merkezi, öğleden sonra arandı. Merkez Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktolgalı gözaltına alındı.

TİSK İN TEPKİSİ

Türkiye İşveren Sendikaları Genel Başkanı Halit Narin işçilerin ve öğrencilerin direnişe geçmeleri üzerine verdiği demeçte, "Direnişler küçük, bu gibi olaylar toplumların hayatında gelip geçicidir. Öğrencilerin ve gençlerin içinde bulundukları durumu ise gayet iyi anlıyorum. Ancak Türkiye'nin bu koşullarında onların bu tepkisi de zaman içinde çözümlenir Türkiye sahipsiz değildir" dedi.

1 MAYIS İLE İLGİLİ AÇIKLAMA YAPAN DEVLET BAKANI VE İÇİŞLERİ BAKANVEKİLİ

Eren: Kanunsuz yollara başvuranlar müstahak oldukları cezaya çarptırılacaklardır

ANKARA (ANKA)

Devlet Bakanı ve İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren bugün yazılı bir açıklama yaparak 1 Mayıs günü kanunsuz yollara başvuranların ve yurttaşlar arasında huzursuzluk yaratmak isteyenlerin müstahak oldukları cezalara çarptırılacaklarını söyledi.

Devlet Bakanı ve İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren'in yaptığı yazılı açıklama şöyle:

"— Aziz vatandaşlarım, 1 Mayıs Bahar Bayramı bütün vatandaşlarımızca huzur ve güven içinde geçirilmesi için idarece bütün yurt sathına şamil olmak üzere gerekli her tedbir alınmış bulunmaktadır.

Güvenlik kuvvetleri can ve mal emniyetini sağlamak kanunsuz davranışlara meydan vermemek için devletinin ve milletinin hizmetinde görev yaptığının bilinci içerisindedir.

Huzurunuzda sıkıyönetim yetkililerine ve üstün bir görev anlayışı içinde çalışmalarını sürdüren güvenlik kuvvetlerine şükranlarımı sunarım. Yurttaşda tedirginlik yaratmak isteyenlerin kanunsuz yollara baş vuranların müstahak oldukları cezaya çarptırılacaklarına şüphe yoktur. Vatandaşlarımın şikayetlerini ve tedirginliklerini yetkili ve görevli mercilere intikal ettirmeleri huzur ve sükunlarını temin etmek için çalışanlara güvenmelerini Bahar Bayramlarını mutluluk içinde geçirmelerini diler saygılar sunarım."

Karadeniz Dev-Genç binasına yapılan saldırıdan sonra kentte olaylar çıktı

Trabzon'da üç devrimci öldürüldü

HABER MERKEZİ

Trabzon'da Devrimci Gençlik Derneği Üyesi 3 devrimcinin öldürülmesinden sonra faşistler bir devrimciyi daha yaraladılar, kentte olaylar çıktı. Tunceli'de 4 devrimci öldürülürken, İstanbul'da Çeliktepe, Bağcılar, Beşiktaş ve Göztepe semtlerinde 4 kişi öldürüldü. Giresun'da bir öğretmenin evine, Hilvan'da Emniyet Amirliği ve Adliye Binalarına, İzmir'de Milli Eğitim Müdürlüğü Özel Kalem Müdürünün odasına patlayıcı madde atıldı. Patlamalarda can kaybı olmadı, maddi hasar meydana geldi. Çorum'da bir devrimcinin katili faşist yakalanırken, Balıkesir'de faşistler daha önce bombaladıkları bir kahveyi kurşun yağmuruna tuttular. Mersin'de kimliği belirsiz bir ceset bulundu.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan haberlere göre olaylar şöyle gelişti:

TRABZON'DA 3 DEVRİMCİ ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Trabzon'un Semercilerbaşı mevkiinde bulunan Karadeniz Devrimci Gençlik Derneği'ne saldıran 3 faşist, içerde bulunan üç devrimci öğrenciyi ağır yaraladılar.

Üçü de dernek üyesi olan öğrencilerden Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencileri olan Fevzi Çatır ve Hikmet Çatal hastaneye getirilirken yolda, Trabzon Lisesi'nde beklemeli öğrenci olan Recep Soytaç ise yaralı olarak getirildiği Trabzon Numune hastanesi'nde öldüler. Demokrat muhabirinin sorularını cevaplayan Trabzon Emniyet yetkilileri saldırganların kimliklerinin henüz saptanamadığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

● Karadeniz Devrimci Gençlik Derneği üyesi 3 devrimcinin öldürülmesinden sonra da faşist saldırılar devam etti.

● Yenicuma Mahallesinde Trabzon Meslek Lisesi 2. sınıf öğrencisi Sedat Albayrak ağır yaralı olarak bulundu. Sol görüşlü olduğu bildirilen öğrencinin Numune Hastanesinde tedavi altına alındığı öğrenildi. Yetkililer öğrencinin durumunun ciddi olduğunu belirttiler.

● Öte yandan Numune Hastanesi önüne gelerek hastanede bulunan yakınlarının cesetlerini almak isteyen bir grup ile polis arasında çatışma çıktı. Ali Beydoğan adlı bir polis memuru elinden hafif yaralandı.

● Bu arada Trabzon MHP İl Binası arkasında bir inşaatta saklandığı ihbar edilen iki kişi ile polis arasında çatışma çıktı. Kimlikleri belirlenemeyen kişilerin olaydan sonra kaçtıkları, ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

TUNCELİ'DE 4 DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Tunceli Demiroluk Mahallesinde ve Pertek İl çesine bağlı Pınarlar köyünde meydana gelen olaylarda 4 devrimci öldürüldü.

Demiroluk Mahallesinde Güvenlik Kuvvetlerinin yaptığı aramalar sırasında "Dur" ihtarına uymadığı öne sürülen Yusuf Kuş adlı devrimci bir genç açılan ateş sonucu öldürüldü.

● Pertek ilçesine bağlı Pınarlar Köyünde meydana gelen ikinci olayda ise faşistler Ahmet Yıldırım, Hüseyin Ok, ve Sultan Yıldırım adlı 3 devrimciyi öldürdüler.

● Pınarlar köyünde faşistlerin aynı köyde oturan devrimcilerin üzerine saldırmak için kendilerine ait bir minibüsü yaktıkları, minibüsün yanmasından sonra içinde bulunan 6 kişinin öldüğünü yayarak, kalabalık bir grupla devrimcilerin üzerine saldırdıkları öğrenildi. Saldırı sırasında 3 devrimci öldürüldü. Olaydan sonra kaçan sanıklardan olduğu öne sürülen İsmet Dinçer adlı bir faşist Pınarlar köyü Jandarma Karakolu Komutanının evinde yakalandı.

Her iki olaydan sonra yapılan açıklamada soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

İSTANBUL'DA "DUR"İHTARINA UYMAYAN İKİ OTOYA ATEŞ AÇILDI

● Göztepe'de görevli güvenlik kuvvetlerinin "dur" ihtarına uymayan iki araca açılan ateş sonucu, sürücülerden biri öldü, diğeri yaralandı. Bağdat Caddesinde görevli güvenlik kuvvetlerinin "Dur" ihtarına uymadığı gerekçesi ile açılan ateş sonucu sürücü Atilla Yılmazer olay yerinde öldü. Öte yandan yine Bağdat Caddesinde aynı nedenle açılan ateş sonucu özel arabanın sürücüsü Cahit Yanaraltın ağır yaralandı. Yanaraltın'ın "Saman yolu Oto Galerisi"nin sahibi olduğu öğrenildi.

● İstanbul Bağcılar'da kimlikleri belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırıları sonucu Recai Çapa adlı bir kişi öldü. Yetkililer Recai Çapa'nın sağ görüşlü olduğunu ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığını bildirdiler.

● Davutpaşa Askeri Cezaevi'ndeki yakınlarını görmek için dün sabahın erken saatlerinde cezaevi önüne gelenler tutuklularla görüştürülmedi.

Alınan bilgiye göre ziyaret saatinin geçmesi üzerine sabırsızlanan görüşmeciler bekleşirken, silah sesleri üzerine kapılara doğru "ziyaret isteriz" diye yürümeye başladı. Ancak güvenlik kuvvetleri ziyaretçileri içeri sokmadı. Olay sırasında fenalaşan ve adının Gülfikar Koçak olduğunu öğrendiğimiz 50-55 yaşlarındaki bir kadın halk tarafından bir arabaya bindirilerek hastaneye kaldırıldı. Bir süre sonra yetkililer ziyaretçilerden beş kişiyi tutuklularla görüşmeleri için içeri aldılar. Çıktıktan sonra kendileriyle görüştüğümüz beş kişiden Meryem Dik "Bizi içeriye götürdüler. Bir müddet bekledikten sonra tutuklular sizinle görüşmek istemiyorlar diyerek tekrar dışarıya çıkardılar." dedi. Daha sonra cezaevi etrafı güvenlik kuvvetlerince iyice sarıldı ve içeriye hiç kimse bırakılmadı. Bu arada güvenlik kuvvetleri bilinmeyen bir nedenden dolayı 2 kişiyi gözaltına aldılar. Cezaevi yetkilileri yaptıkları açıklamada "Cezaevinde hiç bir çatışma ve direniş söz konusu değildir. Duyulan silah sesleri ise atış sahasında talim yapmakta olanlardan gelmektedir.

Davutpaşa Kışlası önüne gelen ve yakınlarını ziyaret etmek istiyen halk uzun süre beklemelerine rağmen görüşme yapamadan geri dönmek zorunda kaldılar.

● Çeliktepe'de Sanayi Mahallesi'nde üç kişinin arasında çıkan tartışmanın silahlı çatışmaya dönüşmesi sonucu bir kişi öldü. Gümüşhane caddesindeki bir kahvehanede meydana gelen olay, mahalle muhtarı Mehmet Şahin'in "Duvarlara Slogan yazılmasına izin verdiği" gerekçesi ile jandarmalar tarafından gözaltına alınması üzerine başladı. Muhtarın gözaltına alınmasını tartışan üç kişiden Ferman Öztürk tabancası ile Zeki Başkaya'ya ateş etti. Ferman Öztürk tabanca ile yakalanarak gözaltına alındı. Diğer kişinin ise kimliği tesbit edilemedi.

● Beşiktaş Barbaros Bulvarında Recep Kılıçer adlı bir kahveci çırağı ölü olarak bulundu. Cesedin başından kurşunlanmış olduğu, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Sanayi Mahallesi Gümüşhane Caddesinde kimlikleri saptanamayan silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu inşaat işçisi Zeki Başkaya öldürüldü. Olaydan sonra kaçan kişilerin aranmasına başlandığı açıklandı.

● Göztepe Sosyal Sigortalar Hastanesi yakınlarında Fuat Ergin adlı bir devrimci 5 faşistin silahlı saldırısına uğradı. Ağır yaralanan Ergin'in Haydarpaşa Askeri hastanesinde tedavi altına alındığı ve olayla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

● Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi santral memuru Kazım Altıncezve, üzerinde silah bulunduğu gerekçesi ile gözaltına alındı. Bu arada Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi ile çevresinde geniş çaplı bir arama yapıldığı öğrenildi. Arama sırasında Altıncezve'nin üzerinde "Baretta" marka bir tabanca ile 13 adet mermi ele geçirildiği öne sürüldü. Yetkililer çevredeki aramalarda "Yasaklanmış yayın" bulunduğunu söylediler.

MERSİN'DE BİR CESET BULUNDU

Yalınayar köyü Alışlı semtinde kimliği belirlenemeyen bir erkek cesedi bulundu. Cumhuriyet Savcılığından alınan bilgiye göre, bir narenciye bahçesinde boğazı kesilmiş olarak bulunan cesedin 18-22 yaşlarında olduğu bildirildi.

● Edip Buran Kapalı Spor Salonu kimlikleri belirlenemeyen kişilerce tabanca ile kurşunlandı. Olayda ölen yada yaralanan olmadığı, ancak binada hasar meydana geldiği öğrenildi.

ADANA'DA 3 KİŞİ AĞIR YARALANDI

Adana'da kimlikleri saptanamayan kişilerce bir minibüs tarandı. Minibüsün içinde bulunan biri kadın 3 kişi ağır yaralandı. Yaralı Safiye Demir, Zafer Sert, Osman Kılıç hastanede tedavi altına alındılar. Olayda yaralanan Zafer Sert ve Osman Kılıç'ın öğrenci oldukları öğrenildi.

● Adana 6. Kolordu ve Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman ve Hatay illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde, Gaziantep'te bir şahsı tehdit etmekten yargılanan sol görüşlü Sabri Aydın 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı.

● Özdemir Caddesinde 'Çare Seçim Değil Devrim" başlıklı bildiriyi dağıtarak "komünizm propagandası" yapmaktan yargılanan Yaşar Selçuk Askeri Mahkemece 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı.

● Öte yandan, Adana'da kasten adam öldürmeye teşebbüs suçundan yargılanan Bahtiyar Acar Askeri Mahkemece 5 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırıldı. Aynı suçtan yargılanan Derviş Kangal ise beraat etti.

● Adana Yavuzlar Mahallesi'nde Kanal-Demirköprü civarında sol görüşlü bir gruba ateş açarak, Gülseren Ertürk adlı bir kadının yaralanmasına neden olan 4 faşist yakalandı. Olayın sanıkları olduğu bildirilen faşistlerin adlarının "Şiho" lakabıyla tanınan Mehmet Yiğit, Mahmut Taber, Adem Özcan, Kemal Ağcalıca ve Bilal Obuz olduğu öğrenildi.

● Dağlıoğlu Mahallesi Obalar Caddesi üzerinde bir grubun pankart astığını gören güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi üzerine çatışma çıktı. Olayla ilgisi olduğu gerekçesiyle inşaat işçisi Asım Kıran, Ali Karatuğ ve Sami Türkmen gözaltına alındı.

GAZİANTEP'TE BİR ÖĞRENCİ AĞIR YARALANDI

Atatürk Lisesi öğrencisi Adnan Erdem, Kavaklık Mahallesinde evine giderken kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Adnan Erdem'in sağ görüşlü olduğu ve Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi.

SAMSUN'DA BİR BAKKAL ÖLDÜRÜLDÜ

Samsun İlyas Köy Mahallesi'nde sağ görüşlü bir bakkal, dükkanının önünde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

HİLVAN'DA EMNİYET AMİRLİĞİ VE ADLİYE BİNALARINA PATLAYICI MADDE ATILDI

Hilvan Emniyet Amirliği ve Adliye binalarına patlayıcı madde atıldı. Emniyet Amirliği binasına atılan patlayıcı madde uzmanlarca tesirsiz hale getirildi. Adliye binasına atılan patlayıcı madde ise hasar meydana getirdi. Olayda can kaybı olmadı. Yetkililer kaçan kişilerin aranmasına başlandığını bildirdiler.

MALATYA'DA İKİ POLİS YARALANDI

Malatya Başark Mahallesinde bir polis arabası kimlikleri belirlenemeyen kişilerce tarandı. Şerafettin Çağırlı ve Ahmet Karaaslan adlı polis memurları çeştli yerlerinden yaralandı. Yaralıların Devlet Hastanesinde tedavi altına alındıkları bildirildi.

ERZURUM'DA 4 FAŞİSTİN 35'ER YIL HAPİSLERİ İSTENDİ

Erzurum, Ağrı ve Kars illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, bazı otelleri, iş yerlerini, öğretim üyelerinin arabalarını bombalamak ve silahlı çete kurmak suçlarından sanık 4 faşistin 35'er yıl hapislerini istedi. Faşistlerin adlarının Hayrettin Kontangil, Metin Denizsavaş, Haluk Dervişoğlu, Galip Orhan Ahıskalı olduğu öğrenildi. Duruşma savcının esas hakkındaki mütealasını vermesi için başka bir güne ertelendi.

GİRESUN'DA BİR ÖĞRETMENİN EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Giresun'a bağlı Lapo Köyü İlkokulu öğretmeni İmdat Orbay'ın evine kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybının olmadığı, maddi hasar meydana geldiği öğrenildi.

KARS AP SENATÖR ADAYINI ÖLDÜRMEKTEN YARGILANAN 5 KİŞİNİN İDAMI İSTENDİ

Erzurum, Ağrı ve Kars Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde, AP Kars Senatör adayı Selim Dursunoğlu'nu öldürmek iddiası ile yargılanan 5 kişi hakkında ölüm cezası istendi, Cemil Kırbay, Necati Kılıç, Yılmaz Kızılateş, Ahmet Akdemir ve Ersoy Ablak haklarındaki suçlamaları kabul etmeyerek işkence gördüklerini söylediler.

Sanık avukatları Dursunoğlu olayının asıl suçlularının Adapazarı yakınlarında yakalandıklarını bildirerek, sanıkların tahliyelerini istediler. Mahkeme heyeti tahliye istemini kabul etmeyerek, Adapazarı'nda yakalanan kişiler hakkında soruşturma açılmasını kararlaştırdı.

ÇORUM'DA CEMAL KEPÇELİ'NİN KATİLİ FAŞİST YAKALANDI

Çorum'da bir süre önce öldürülen Cemal Kepçeli'nin katili faşist Hüseyin Kaymaz Çanakkale'de yakalandı. Kaymaz'ın verdiği ifadede Ankara ve diğer illerde bazı öldürme olaylarına karıştığını, Çorum CHP yöneticilerinin de öldüreceği kişilerin listesinde olduğunu, ancak vakit bulamadığını söylediği bildirildi. Operasyon sırasında Kaymaz'ın üzerinde iki tabanca ve çok sayıda mermi bulunduğu, soruşturma içinAnkara'ya gönderildiği öğrenildi.

BALIKESİR'DE BİR SÜRE ÖNCE BOMBALANAN KAHVE ŞİMDİ DE SİLAHLA TARANDI

Balıkesir'de bir süre önce faşistlerce bombalanan kahve şimdi de yine faşistlerce tarandı. Olay sırasında kahvede bulunmakta olan halkın karşı koyması üzerine faşistler kaçtılar, kahvede bulunan halkın iddiasına göre saldırıyı düzenleyenlerin Arap Fikret ve Ali Osman Yaylaoğlu adlı faşistler oldukları ileri sürüldü.

ODTÜ-ÖTK YÜRÜTME KURULU ÜYELERİNİN DURUŞMASI ERTELENDİ

Kısa adı ODTÜ-ÖTK olan Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Temsilciliği Konseyi Yürütme Kurulu üyelerinin dün yapılması gereken duruşması ileri bir tarihe ertelendi.

Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce Türk Ceza Kanunu'nun 141 ve 142. maddelerine aykırı hareket etmek, milli duyguları yoketmeye yönelik propoganda yapmak ve gizli örgüt kurmak suçlarından 14 aydır tutuklu bulunan ÖTK temsilcilerinin duruşması "Askeri Mahkeme'nin işlerinin yoğun olduğu" gerekçesiyle 13 Mayıs saat 9.00'a ertelendi.

● Ankara'da bazı işyerlerinden "Devrimci Sol" adına para topladıkları ileri sürülen iki kişi yakalandı. Sıkıyönetim Komutanlığı adli makamlarına teslim edilen Erdoğan Öztaş ve Hüseyin Çukurluöz'ün Mamak Askeri Cezaevi'ne gönderildikleri bildirildi.

İZMİR MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE BOMBA KONDU

İzmir Milli Eğitim Müdürü Aysal Aytaç'ın Özel Kalem Müdürü'nün odasına kimlikleri belirlenemeyen 5 kişi tarafından yerleştirilen 3 bombadan biri patladı. Olayın çalışma saatinden az önce meydana gelmesi nedeniyle, can kaybının olmadığı, büyük maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

İlk bombanın patlamasından sonra Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bulunduğu katın tamamiyle boşaltıldığı ve diğer bombaların da bulunup etkisiz hale getirildiği öğrenildi. Kimliği belirsiz kişilerin olaydan sonra Milli Eğitim Müdürü'nün odasına üzerinde "Faşist Milli Eğitim Müdürlerine Ölüm" yazılı

ÇARŞAMBA DA FAŞİSTLER BIR DEVRİMCİYİ AĞIR YARALADI

Samsun'un Çarşamba ilçesi Kozluk köyü ilkokul öğretmeni ve Töb-Der Yürütme Kurulu üyesi Fuat Baysal, faşistlerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı.

Faşistlerin saldırısı sonucu şoförlük yaptığı bildirilen Hasan Aslan'da ağır yaralandı. Yaralılar Samsun Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Fuat Baysal'a ilçenin Emirhan çeşme civarında saldıran İsmet Çelebi ve Ali adındaki soyadı belirlenemeyen faşistler olaydan sonra kaçtılar.

Fuat Baysal'ın, içlerinde isimleri belirlenen faşistlerin de bulunduğu bir grup faşist tarafından daha önce de saldırıya uğradığı ancak yara almadan kurtulduğu öğrenildi.

Kemal HECİN
(1952 ....)

Faşistlerce katledilen Derneğimiz Genel Yönetim Kurulu Üyesi, Kemal Hecin'in anısı yaşıyor.

Hayvan Sağlık Memurları Derneği
AYDIN İL TEMSİLCİLİĞİ

(Demokrat: 1650)

İsmail ŞARDAN
(1956. -)

Devrimci arkadaşımızı göreve giderken trafik kazasında yitirdik. Anısı yaşıyor.

MTA ENSTİTÜSÜ ENDÜSTRİYEL HAMMADDELERDEN ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1646)

KİTAP SEVERLERE DUYURU

Konak Belediye Pasajı'nda açılmış olan KONAK KİTABEVİ'nin kitap, kırtasiye, kart, poster, kaset ve ansiklopedi çeşitlerini görmenizi öneririz.

Okumak için hiç bir değer alınmadan ödünç kitap verilir, okunmuş kitapla değiştirilir, okunmuş kitap alınır.

Tüm hukuk ve teknik kitaplar temin edilir.

Kaset kaydı 100.—TL'dir.

KONAK KİTABEVİ
İZMİR

(Demokrat: 1643)

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI ÜYELERİMİZE VE EMEKÇİ HALKIMIZA KUTLU OLSUN
TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI

(Demokrat: 1642)

Mustafa ERDİN
(1957. -)

Devrimci arkadaşımızı iş cinayetinde kaybettik. Anısı yaşıyor.

SINIF ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1649)

T.C.
KARTAL 1.İCRA DAİRESİ
MENKULÜN AÇIK ARTIRMA İLANI

Dosya No: 1978/2584

Bir Borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci artırma 28.5.1980 günü saat 14.00-14.15 de Küçükyalı, Mızrak Sok. No: 6'da yapılacak ve o günü kıymetlerin % 75'ine istekli bulunmadığı takdirde 29.5.1980 günü aynı yer ve saatte 2 artırma yapılarak en çok fiyat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasından görülebileceği, fazla bilgi almak isteyenlerin yukarda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları ilan olunur.

10.4.1980

Muhammen kıymeti: 80.000 lira 00 Kr.
Adedi: 1
Cinsi Kelbert marka-kaynak motoru.

(Basın 3138) - 1634

MENKUL MAL SATIŞ İLANI
KADIKÖY 3. İCRA MEMURLUĞUNDAN

Sayı: 1979/1145 Ta.

Bir borçtan dolayı mahcuz olup satılarak paraya çevrilmesine karar verilen aşağıda cins, miktar ve muhammen kıymetler iyazılı menkul malları bu malların bulunduğu Kadıköy Erenköy Kantarcı Rıza Sokak No. 8 Daire 12 de açık artırma suretiyle satılacaktır.

Birinci satış 8/5/1980 günü saat 12.45 ile 13.00 arasında yapılacaktır. Bu satışta mallar muhammen kıymetlerinin % 75'ini bulduğu takdirde müşterisine ihale edilecektir. Birinci satışta bu mallara hiç talip çıkmaz veya teklif olunan bedel muhammen bedelin % 75 ini bulmaz ise o takdirde ikinci satışı 9/5/1980 günü aynı yer ve aynı saatte yapılacaktır. Bu satışta en yüksek bedel teklif eden müşterisine ihale edilecektir.

Satış peşin para ile olup ihale ve dellâliye resmi alıcıya ait olacaktır.

Lira Kuruş	Aded	Cins ve Nev'i
180.000.00	1	VİDEO Cihazı Telefunken Markalı Alman Malı Siyah Renkli Faal halde Oynatıcılı ve 40 Kaseti ile birlikte Televizyon.

(Basın: 3132) 1635

NAZAN ÜNALDI
1977 1 Mayıs'ında katledildi.

Yaşamak
bir ağaç gibi tek ve hür
Ve bir orman gibi
Kardeşcesine
Bu hasret bizim.

Bir devrimci arkadaşı

(Demokrat—1653)

YİTİK

Nüfus cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.

Mustafa KELEŞ

Demokrat: 1626

YİTİK

Şebekemi yitirdim. Geçersizdir.

Namık Kemal Sağocak

Demokrat 1625

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Sen önce Sahra'yı hallet

ÖNCEKİ GÜN ANADOLU AJANSI'NDAN ŞÖYLE BİR HABER GEÇİYORDU

"FAS KRALI 2. HASAN, ABD'NİN REHİNELERİ KURTARMAK İÇİN ÇOK BEKLEDİĞİNİ SOYLEDİ"

RABAT (AA)

Fas Kralı 2. Hasan, dün Rabat'ın 40 km güneyinde bulunan Şirat Sarayında düzenlediği bir basın toplantısında "Başkan Carter'ın yerinde olsaydım, rehineleri kurtarmak için büyükelçiliğin işgal edilmesinden iki hafta sonra harekata girişirdim. Ben, rehineleri kurtarmak için bu kadar uzun zaman beklemezdim" demiştir.

Fransa'ya yaptığı son ziyarete değinen Fas Kralı 2. Hasan, Valery Giscard d'Estaing ile "bazı ülkelerin" Avrupa Ekonomik Topluluğu'na girişlerinin Fas ekonomisi üzerindeki etkilerini görüştüklerini belirtmiştir. 2. Hasan'ın "bazı ülkeler" demekle, Yunanistan ve İspanya'yı kastettiği belirtilmektedir.

Vatikan'a yaptığı ziyaret sırasında Papa 2. Jean Paul ile Kudüs'ün gelecekteki statüsü konusunda görüşme yapmadığını belirten Fas Kralı, "Papa ile yaptığım görüşmeler, araştırıcı nitelikteydi. Papalık Kudüs dosyasını açacağı zaman, anlayışlı olacağına güvenebiliriz" demiştir.

Fas Kralı 2. Hasan'a bakın hele! ABD'nin rehineleri kurtarmak için çok beklediğini söylüyor. 'Başkan Carter'ın yerinde olsaydım, rehineleri kurtarmak için bu kadar uzun zaman beklemezdim' diye buyurmuş bu arada sayın Fas Kralı Hasan bey.

İnsan böyle şeyleri okuyunca doğrusu ya çok etkileniyor. Çok yaşa sen emi Hasan bey. Bizde 'ateş olsan cürmün kadar yer yakarsın' diye bir söz vardır. Sen hele kendi Sahra meseleni hallet de sonra ona buna laf atarsın. Bit Pazarına düşmüş Şah efendiyi bir kaç gün Sarayında misafir ettin de ondan mı böyle aslan kesildin acaba?

BU KARİKATÜR AMERİKA'NIN EN BÜYÜK GAZETELERİNDEN HERALD TRİBUNE'DEN ALINMIŞTIR.

ABD, NATO'dan çıkarsa ne olur?

21 Nisan günü Anadolu Ajansı dış kaynaklı bir haber geçti. Habere göre Başkan Carter'ın İran'daki rehinelerin serbest bırakılması için İran'a uyguladığı yaptırımların müttefikler tarafından desteklenmesi ihtimalinin zayıflamasının Amerika'nın NATO'dan çıkması, demek olduğu öne sürülmüş.

Şimdi şu Amerika'nın yaptığı işe bakın siz bir yandan kendi sistemini yürütmek için NATO'yu kurduruyor, bir yandan da "bakın kızarsam çeker giderim haa" diye tehdit savuruyor. Kimi korkutuyorsun a canım efendim. Gidersen git, biz Türkiye olarak kanımızın son damlasına kadar NATO'dan ayrılmadan çarpışmaya and içmişiz, başka kimse kalmasa bile biz NATO'nun savunmasına yeteriz.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1 - Köke kadar dayanan ayrıntılarda kalmayarak asıl konuyu da içine alan, kökle ilgili, 2 - Yakınlık - Yankı sesi, 3 - Tırnak yöresindeki yumuşak kısımların yangısından ileri gelen ağrılı şiş - Utanç duyma, 4 - Gülgillerden, beyaz çiçekli, funda büyüklüğünde bir bitki, 5 - İçinden su akıtmak için yapılan açık oluk - Tavşan avında kullanılan bir köpek cinsi, 6 - Bir harfin okunuşu - TERSİ: Altın madeninin simgesi, Bir soru sözcüğü, 7 - Karşı gelme, 8 - İskambilde bir kağıt adı - Bir süs bitkisi, 9 - Atom çekirdeği ile ilgili, çekirdeksel,

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1 - Bir cisme geçmiş bulunan herhangi bir erkenin ışık biçiminde çevreye yayılması, ışıma, 2 - Telefon konuşmasında kullanılan bir söz - Bir nota- TERSİ: Şöhret, 3 - Midenin solunda bulunan, iki yüz gram kadar ağırlıkta, yassı ve uzunca, çok kanlı ve damarlı gevşekbir dokudan olma bez - Son karşıtı, 4 - TERSİ: Yeşile çalar toprak renkli - Alaturka müzikte tempo, 5 - Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin genel kurulu, 6 - Her yanı su ile çevrilmiş kara parçası - TERSİ: Bir göz rengi, 7 - Bir harfin adı - Becerikli - Çok taneli bir yemiş, 8 - Dişi cinsten erişkin insan, 9 - Küçük orman - Bir iş yapılırken varılmak istenilen son.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2						■			
3							■		
4		■							
5				■					■
6			■			■	■		
7		■						■	
8					■				
9								■	

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:
1 - Kamuoyu, 2 - Ajan - Atak, 3 - Mak - Aracı, 4 - Unsur - Ra, 5 - Şili - İye, 6 - Ma - Atik, 7 - Ulumak - Pi, 8 - Roman, 9 - Ar - İkili

YUKARDAN AŞAGIYA:
1 - Kamu - Cura, 2 - Ajans - Lor, 3 - Maksimum, 4 - Un - Ulama, 5 - Ari-Ani, 6 - Yar - Ak, 7 - Utarit - Tİ, 8 - Acayip, 9 - Akı - Ekili,

● Konu hayatın daha farklı bir alanından örneğin sanayi kesiminde acımasızca sömürülen çocuklardan alınarak daha vurucu bir mesaj iletilebilirdi

Sinemada çocuk sorunu ve İhsan Yüce'nin "Bebek" filmi

Yönetmen: İhsan Yüce
Senaryo: Yılmaz Kuzgun/İhsan Yüce
Görüntü: Kaya Ererez
Oyuncular: Tuncay Akça, Mahir Günşiray, Bilgen Bengü, Sevda Aktolga, Savaş Yurttaş. Yapım: Örnek Film.

Bülent ŞERBETÇİOĞLU

Bu sezonun "çocuk" sorunlarını konu alan olumlu yapıtlardan biri de Bebek'ti kuşkusuz. Yıllardır senaryolar yazmış, oyunculuk yapmış bir Sanatçının, İhsan Yüce'nin yönettiği ilk film, "Bebek". Bebek, kırsal kesimin terkedilmiş çocukları konusuna "yeni ve sıcak" bir bakış sunuyor. Sözkonusu olan Adıyaman'dan İstanbul'a hasta "babosunu" aramaya gelen "terkedilmiş çocuk" Apo'dur.

Apo'nun babasını arama süreci içerisinde, onun sokakta bulduğu bir bebeğe sahip çıkışını, ona koruyuculuk yapışını görürüz.

Apo'nun İstanbul'da babasını araması sırasında başından çeşitli serüvenler geçer. Bu arada, kendisi gibi sokaklarda barınan Metin ile tanışır, onun kaldığı sur sığınağına yerleşir. Apo bu sığınağa sokakta bulduğu sevdiği her canlıyı taşır. Cami avlusunda bir bebek bulur, ona da sahip çıkar. Apo daha sonra evlenmiş ve çoluk çocuğa karışmış olarak bulduğu babası tarafından kabullenilmez. Apo, bundan sonra kendini tamamen bebeğe adayacaktır. Bu kez karşısına bebeğini terkeden anne çıkar. Onunla vereceği mücadele, toplumsal yapılanma içerisindeki konumu değerlendirmesi sonucunda bebeği annesine bırakmasıyla sonuçlanır.

"Bebek", aslında ülkemizdeki terkedilmiş çocuklar sorununa yeni bir yaklaşım getiremiyor. Getirmek iddiasında da değil zaten. Burada sevgi ve ilgiye özlemi yansıtan alçakgönüllü bir yaklaşım söz konusu. Kente yerleşerek bir üst sınıfa atlama çabasındaki babanın köyden gelen oğluna yabancılaşması, bir genç annenin dünyaya getirmeyi arzuladığı bebeğini cami avlusuna bırakmak zorunda kalması, sözü edilen yaklaşımın ürünleridir.

Değişik sınıfların insanları, ilişkilerinde çıkmazdadırlar. Kentte karşılaştığı kardeşi ve Apo, bazı şematik unsurlar taşısa da, temelde apayrı dünyaların simgelenmesinden başka birşey değildir. Beri yanda ise "terkedilmişlik" ezilen "küçük" insanların anlamlı bir "kader birliği"ni gündeme getirmektedir. İşte Apo ve cami avlusuna bırakılmış bebek, bu insanlardan ikisidir. Ve film, "sevgi ekmektir, katıktır"ın vurgulanmasıyla noktalanır.

Çocukların kendi kaderlerine terkedilmesi, tek boyutlu bir olgu olarak kabul edilebilir mi? Okuyamayan, oynayamayan ve gülemeyen bu çocuklar aslında düzenin yüzkaralarıdır. Konu hayatın daha farklı bir alanından alınarak-örneğin sanayi kesiminde acımasızca sömürülen çocuklardan çok daha vurucu bir mesaj iletilebilirdi.

İhsan Yüce'nin Bebek'i, bu türden eksikliklerine, duygusallığına karşın, içten, alçak, gönüllü, umut verici bir sesin habercisi.

ODTÜ Uluslararası Sanat ve Kültür Şenliği bu ay yapılıyor

● Şubat ayı içerisinde yapılan yarışmada ikinci seçilen afiş, şenlik afişi olarak kullanılıyor

SANAT SERVİSİ

ODTÜ Sanat ve Kültür Şenliği hazırlık çalışmalarının son aşamaya geldiği bildirildi. 1-31 Mayıs tarihleri arasında yapılacak olan şenlikte ayrıca "Amatör Tiyatrolar Şenliği" de yer alıyor.

ODTÜ-Öğrenci Temsilciler Konseyi tarafından düzenlenen şenlikte müzik, edebiyat, halk bilimleri, teknoloji, satranç ve spor konularında çeşitli etkinlikler de yer alacak.

ODTÜ-ÖTK tarafından yapılan açıklamada ODTÜ öğrencilerinin yıllardır egemen çevrelerin basın ve yayın organlarında karalanmaya çalışıldığı, çeşitli baskı ve saldırılara uğratıldıkları belirtildi. Ve "Ancak ODTÜ, özerk üniversite-demokratik yönetim ilkesinden ödün vermemiş, halkımızın saflarında faşizme karşı mücadelesine devam etmiştir" denildi

Düzenlenen şenliği ve diğer sosyal etkinlikleri de bu mücadelenin bir parçası olarak değerlendiren ÖTK açıklamasında şenliğin amacı, egemenlerin beyinlerimizi kazımaya çalıştığı yoz kültür anlayışının mahkum edilmesi, halkımızın öz kültürünün ortaya konulması olarak belirlendi.

Açıklamada ayrıca şenlik afişi olarak Şubat ve Mart ayları içinde yapılan Şenlik Afiş Yarışması sonucu seçiciler kurulu tarafından başarı ödülü verilen 2. afişin kullanılacağı da belirtildi.

Rıza Zelyut'un yargılanmasına devam edildi

● «Kitabımın toplanması ve benim mahkemeye verilmiş olmam, Türkiye'nin aydınlık geleceğine giden yola çekilmek istenen barikatlardan biridir..»

"Sonsuz Yarım Gün" adlı kitabından ötürü yargılanan yazar Rıza Zelyut

SANAT SERVİSİ

Yazmış olduğu "Sonsuz Yarım Gün" adlı kitabı nedeniyle hakkında İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılan Rıza Zelyut'un yargılanmasına devam edildi.

Rıza Zelyut, 14/4/1980 tarihinde yapılan ilk duruşmasında, "Anayasa Mahkemesi kararıyla Anayasa'ya aykırılığı belgelenen İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinde başkanlık yaptığı, bu görevi sırasında ilerici—yurtsever ve devrimcilere karşı taraflı davrandığı "gerekçesiyle üye hakim Mahir Cangökçe'yi reddetmişti. Yazar, 28/4/1980 tarihinde yapılan bu duruşmasında, sözkonusu "reddi hakim" talebini yazılı olarak yineledi. Mahkeme, ilgili hakimin görüşünün alınarak talebin karara bağlanması gerekçesiyle, 15/7/1980 tarihine ertelendi.

Duruşmadan sonra kendisiyle görüştüğümüz Rıza Zelyut, "Sonsuz Yarım Gün"ü, Kızıldere olaylarını edebiyat aracılığıyla kitlelere aktarmak, bu olayların kamuoyu önünde yeniden tartışılmasını sağlamak amacıyla yazdığını söyledi. Kitap toplama, film yasaklama, sanatçıları cezaevlerine doldurma gibi çabaların, sanatın yol göstericiliğini engelleme amacını taşıdığını, belirten Zelyut, sözlerini, "Bana yapılanlar, Türkiye'nin aydınlık geleceğine giden yola çekilmek istenen barikatlardan biridir. Egemen sınıflar, kitleler içerisinde destansı boyutlara erişmiş olayların yazılıp çizilmesini engelleyerek, sanatçıları görevlerinden alıkoymayı başaramayacaklardır" şeklinde sürdürdü.

İzmir Elhamra Sineması «Bale, Opera ve Konser Sarayı» oluyor

SANAT SERVİSİ

Restorasyon çalışmaları uzun süredir devam eden İzmir Elhamra Sineması'nın, temmuz ayında, "Bale, Opera ve Konser Sarayı" olarak hizmete gireceği açıklandı.

İzmir Kültür Müdürlüğü yetkilileri, uzun bir geçmişe sahip olan Elhamra sinemasının bugüne kadar süren onarım ve restorasyon çalışmaları için yaklaşık 4 milyon lira harcandığını belirttiler.

Sinemada bulunan çeşitli süsleme ve resimlerin eski durumlarına getirilmeleri için çok sayıda uzmanın görev yaptığının da belirtildiği açıklamada; İzmir'i bir kültür merkezi haline getirme çalışmalarının sürdürülmekte olduğu, Varyant yolunda inşa edilen Yeni İzmir Müzesi'nin bu yıl açılmasının hedeflendiği de belirtildi.

İzmir müzesi için bugüne değin 30 milyon lira harcanmış bulunuyor.

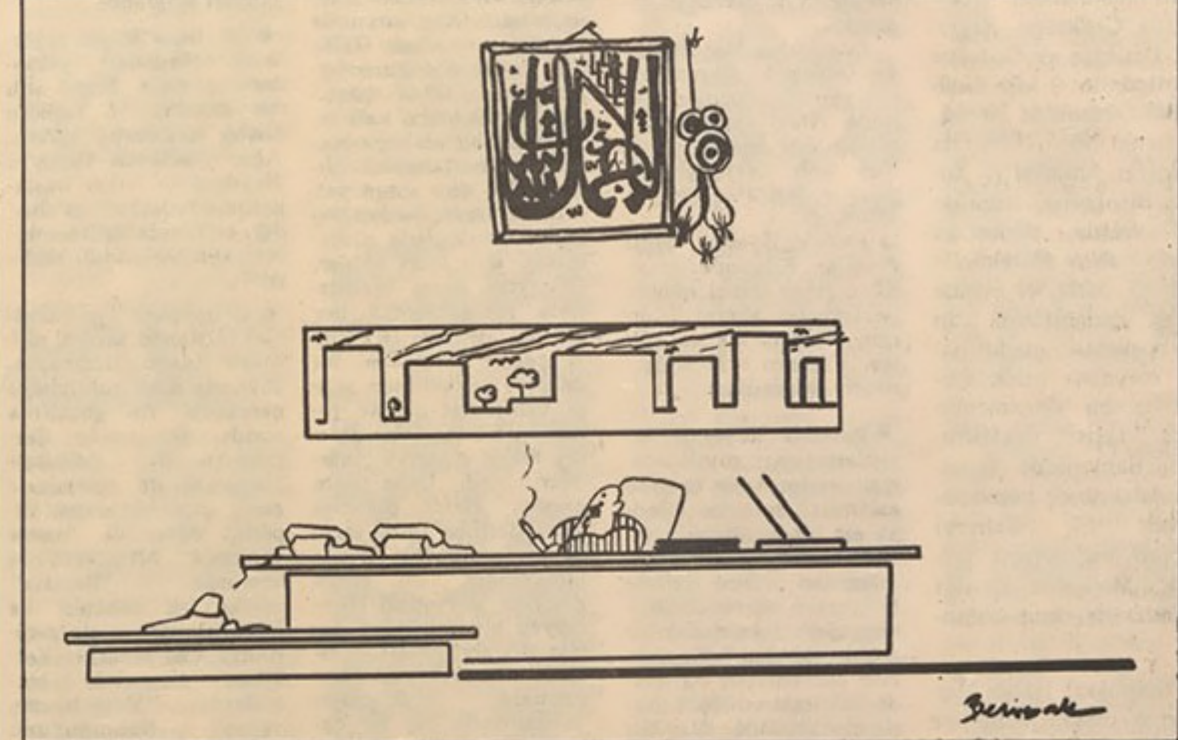
Korku sinemasının büyük ustası Hitchcock öldü

Sinemanın başlangıç dönemlerinden buyana sürdürdüğü özgün sinema çalışmalarıyla bu sanat dalında söz sahibi olan 81 yaşındaki İngiliz yönetmen Alfred Hitchcock yaşamının son dönemlerinde yurttaşlığına geçtiği Amerika'da öldü. Sanatçı çeşitli dramlar polisiye filimler ve yönettiği halde, korku filimlerinin ustası diye bilinir. Çevirdiği filmlerden birkaçı Rebecca (1940), Ölüm Kararı (The Robe, 1948). Hırsız Kız(Marnie, 1964),... olarak sayılabilir. Yakın zamanda Kuşlar (1963) adlı filmini Türkiye Televizyonunda izlemiştik.

I. Bölüm: Konut sorunu nasıl tersyüz ediliyor

● Kooperatif şirketleri bilinçli olarak inşaat süresini kısa tutan gelişmiş teknolojiyi kullanmakta, az gelişmiş bir teknoloji ile süreyi 5-12 yıl gibi uzun bir aralığa yaymakta, gittikçe artan spekülatif kardan faydalanmaktadırlar

Yapı malzemesi şirketleri, pazarlayıcıları ve karaborsacılar

Yapı malzemesi şirketleri ve tekelleri

Piramidin en üstünde yer alan çıkar grubu yapı malzemesi üreten tekellerdir. Hergün gazetelerde, telvizyonda, yollarda, reklamlarını gördüğümüz bu şirketler yer karosundan musluğa kadar farklı malzeme üretirler. Bu şirketlerin bir çoğu patent, know-how gibi anlaşmalarla dışarıdaki büyük uluslararası tekellere bağımlı gelişmektedir.

Piyasayı denetimleri altında bulunduran malzeme tekelleri kendi aralarındaki rekabeti yokederek ek bir "tekel karı" elde etmektedirler. Yani ürettikleri malı en yüksek fiyata satmaktadırlar. Çoğu zaman düzensiz piyasanın getirdiği fiyat artışlarından ve spekülasyon olanağından faydalanmak için ürettikleri malı piyasadan çekmekte suni karaborsa yaratarak kârlarını maksimize etmektedirler.

Kendi kontrolleri dışında gelişen konut üretiminin durması veya yavaşlaması, uzun vadede malzeme tekelleri için büyük tehlike taşımaktadır. Ürettikleri malları pazarlayamama durumunda kalacaklardır. Bu yüzden, gelişmelerine engel olmaması için bütün piyasayı kendi çıkarlarına göre düzenlemek istemektedirler.

Son yıllarda, ülkemizde konut üretimindeki bunalım büyük yapı malzemesi şirketlerini bu yönde kararlar almaya itmiştir. Tüm üretim sürecini denetlemek için az önce bahsettiğimiz gibi birleşerek büyük şirketler kurdular. Ancak bu şirketlerin kurulması yetmiyordu. Konut maliyetlerini ucuzlatmak için devlet bir dizi tedbir almalıydı...

Maliyetleri yükselten en önemli faktörün arsa ve alt-yapı (kanalizasyon, yol vb.) sorunu olması tekelleri "ilerici" bir taleple ortaya çıkardı... "Devlet kent topraklarını kamulaştırmalıdır. Pahalı olan altyapı yapmalıdır ve kendilerine vermelidir..." Bu talep "Yeni Yerleşim Alanları" projesinde ilk ifadesini buldu ve halkınkonut sorununu çözme yolunda atılmış önemli bir adım gibi tanıtıldı.

Malzeme tekellerinin konut üretiminde karşılaşacakları diğer bir sorun da, kendi aralarında ve bu işi iyi bilen müteahhit, taşeron gibi gruplarla kuracakları ilişki biçimidir. Kendileri konut üretiminin canbazlıklarını pek bilmedikleri ve ilk elde fazla sabit sermaye yatırmaktan kaçındıkları için müteahhitlere, hatta taşeronların bile ihtiyaç duymaktadırlar. Ancak bütün şartları hazırladıktan sonra, müteahhit firmaları kendi memurları haline getirmeyi planlamaktadırlar...

Böyle bir ortaklığın ilk teşebbüsü 1970'li yılların sonunda kurulan "Toplu Konut Holding" girişimidir. Toplu Konut Holding, İstanbul'da Karaman Çiftliği mevkiinde büyük bir arsaya yılda 4000 konut yapmayı tasarlamıştı. Fakat bu kadar büyük bir yatırım için gereken sermayenin çokluğu ve konut piyasasındaki "gerekli şartların" henüz hazırlanmamış olması nedeniyle şirket bu işten vazgeçmiştir.

Ellerindeki arsayı parselleyip yüksek bir kârla satmayı tercih etmişlerdir. Çünkü spekülasyonun girişilen bütün işlerden daha kârlı bir iş olduğunu anlamışlardır. Bu ortaklık, konut üretimindeki tekelleşmenin başlangıcı sayılabilir.

Fakat sorunun devam etmesi bazı müteahhit firmaları ve malzeme şirketlerini birleşerek yeni ortaklıklar kurmaya itmiştir.

Örneğin, 1978'de kurulan İso-Taş bunlardan en önemlisidir. Kale grubu, Demma Demir mamulleri, Kimpaş, Tersan, Peksan gibi yapı malzemesi şirketleri, Soytaş ve birçok diğer müteahhit firma ve kişinin yer aldığı bu ortaklık, gazetelerde çıkan birleşme ilanlarıyla halk yararına ileri bir aşama olarak tanıtılmıştır.

"Soytaş tüm müteahhitleri aynı çatı altında birleşmeye çağırıyor" başlığı altında gazetelerde çıkan birleşme çağrıları şöyle devam ediyordu:

"Bugün artık sosyal kredilerle desteklenen, sosyal konut anlayışı giderek gelişmekte ve ağırlık kazanmakta dolayısıyla inşaatçılıktan Şehirciliğe geçiş dönemi başlamış bulunmaktadır.

......Birleşerek kurulacak şirketle toplu konut sahalarının alımı, alt yapı çalışmaları, projeler, ruhsat, şartname, tanıtma ve pazarlama giderleri, toptan malzeme satın alınması maliyetleri daha da ucuzlatacak, bütün işlemler daha kolaylaşacaktır. Bu birleşme ile yurtiçi ve yurtdışında yeni iş imkanları hazırlanmış, dargelirli halkımızın sosyal konut ihtiyacı uygun kredilerle karşılanmış, müteahhitlerin ise iş ve yatırımlardaki verimi artmış olacaktır"

Böylelikle dar gelirli halkın konut ihtiyacını karşılamak için yollara düşen bu "yardımsever" firmalar ilan ettiği fiyatın % 40 ını arsa ve alt yapı bedeli olarak sabit tutmakta, geriye kalan %60 oranının ise "şartlara ve fiyat artışlarına göre değişebilir" olduğunu belirtmektedir.

Elbette konut üretimindeki tekelleşme süreci içinde spekülatif kârdan azami ölçüde faydalanmak için bundan iyi bir yol bulunamaz... Bu şirketler bilinçli olarak inşaat süresini kısa tutan gelişmiş teknoloji ile sermayeyi az tutarak inşaat süresini 5-12 sene gibi uzun bir aralığa yayarak gittikçe artan spekülatif kârdan faydalanmak istemektedirler... Böylelikle elini veren kolunu kaptırarak bütün değer artışlarını karşılamak zorunda kalmaktadır.

Malzeme tekelleri, bu arada malzeme pazarlaması konusunda da bütün piyasayı kontrol altında bulundurarak geniş bir organizasyon kurmak amacındadırlar. Hem karaborsayı yaratan, hem konutu üreten, hem malzemeyi pazarlayan, hem spekülasyonu yapanın kendileri olmak istediği uzun bir süreç gerektirdiğinden ne karaborsacılar ne de spekülatörler ortadan kalkmaycaklardır. Hatta tekelleşmenin genel ekonomide yarattığı spekülasyon olanağı ve enflasyondan en çok faydalanan kesim olacaklar, kısa vadede bu ortamdan büyük kârlar sağlayacaklardır.

Yapı malzemesi pazarlayıcıları ve karaborsacılar

Yapı malzemesi şirketlerinden malı alıp müteahhitlere pazarlayan malzeme pazarlayıcıları, yapı malzemelerini yaptıkları anlaşmalara göre yoğun bir kârla satmaktadır. Kimi zaman malların değerlerini yükseltmek piyasanın alabileceği en yüksek fiyata malı pazarlayabilmek için suni karaborsa yaratmakta, hem pazarlayıcılık hem de karaborsacılık yapmaktadırlar.

Özellikle demir, çimento gibi yapı malzemelerinin piyasadan çekilmesi inşaat maliyetlerini büyük bir oranda yükseltmiştir. Mali tekellerden alan malzeme şirketleri de kendi aralarında bir piramit oluşturmaktadırlar. Malzeme tekelleri nin kendi aralarında yaptıkları anlaşmalara göre 4-5 malzemeyi birarada alan ve diğer küçük bayilere de aynı şekilde satan şirketler malzemeleri büyük organizasyonlarla Anadolu'nun en uzak köşelerine kadar yaymaktadırlar.

Düzensiz fiyat artışlarının sıkça olduğu ülkemiz, malzeme pazarlayıcılarına büyük olanaklar sağlamakta, adeta bir karaborsa cennetini andırmaktadır.

YARIN: Kapitalist üretim biçiminde konutun işlevleri

MUSKIE:İRAN

(Baştarafı 1. Sayfada) leri Bakanlığına senatör Edward Muskie'yi atadı.

Muskie 1968 yılında başkanlığa adaylığını koyan demokrat Humprey'in ekibinde yer almış ve 1972 başkanlık seçimlerinde, Nixon'ın yerine Beyaz Saray'a geçmek için adaylığını koymuştu.

Edward Muskie daha sonra bütçe komisyonu başkanlığı yanında Senato Dışişleri Komisyonunda uzun süre çalıştı.

Muskie, Vance'dan boşalan Dışişleri Bakanlığını, İran'la Amerika arasındaki sorunun barışçı yollardan çözüme kavuşturabileceğine inandığı için kabul ettiğini söyledi.

Bu arada Muskie'nin atanması üzerine yaptığı açıklamada ABD Başkanı Carter, Vance'in istifasına da değindi. Vance'in İran'da girişilen askeri harekatın herhangi bir aşamasını değil, İran'da girişilecek her türlü askeri harekata karşı olduğunu söyleyen Carter, Vance'ın uzun süre beklemeyi tercih ettiğini belirtti.

Birleşik Amerika Başkanı Carter, Washington'da düzenlediği basın toplantısında İran'ın başarısız harekatta hayatlarını kaybeden sekiz Amerikalı askerin ölülerini, teşhir ederek yeni bir çirkin oyuna giriştiğini öne sürdü.

Harekata katılan kişilerle bir toplantı yaptığını belirten Carter, bu kişilerin rehineleri kurtarmak için ikinci kez bir kurtarma harekatına girişmeleri için kendisine başvurduklarını bildirdi.

Carter, 4 Kasım'dan beri İran'da rehin tutulan 50 Amerikalı elçilik görevlisini kurtarmak için gerekli yollara başvurmaya devam edeceklerini kaydetti.

ABD SOVYET DIŞİŞLERİ BAKANLARI BULUŞUYOR

ABD ve Sovyet Dışişleri Bakanları'nın daha önce planlandığı gibi Avusturya'nın Başkenti Viyana'da 15-16 Mayıs günleri bir araya gelecekleri bildirildi.

Açıklamayı yapan ABD Başkanı sözcüsü Hodding Carter, Vance'ın istifasına rağmen ABD'nin görüşmede "Bakan düzeyinde temsil edileceğini" belirtti.

Cyrus Vance ve Sovyet Dışişleri Bakanı Gromyko, daha önce Avusturya'nın İkinci Dünya Savaşından sonra yeniden bağımsızlığına kavuşmasını sağlayan uluslararası anlaşmanın 25. yıldönümünün, görüşme için uygun bir tarih olacağı konusunda anlaşmışlardı.

BENİ SADR'IN ÇAĞRISI

İran Devlet Başkanı Ebül—Hasan Beni Sadr, ABD'nin rehineleri kurtarmak amacıyla giriştiği başarısız harekatın sonucunda Avrupa Parlamentosunda bir heyeti Tahran'a göndermesi yolunda davette bulundu.

Beni Sadr, Tahran radyosunda Avrupa Parlamentosu Başkanı Simone Veil'e bir mesaj göndererek, Amerika'nın bu eylemini, dünya barışını ciddi bir biçimde tehdit eden bir hareket olarak nitelendirdi. Böylece bu eylemin dünya güçleri arasında bir çarpışma ortamı yarattığını belirten Sadr, Avrupa'nın böyle bir eylemi desteklemesinin bu tehlikeyi kabulu anlamına geleceğini kaydetti.

SERMAYE

(Baştarafı 1. Sayfada) zırlanan yasa tasarısı, halen banker kuruluşlarca da kurulabilen "yatırım fonlarının" yalnızca banker tarafından yürütülebileceğini öngörmektedir. Tasarıdaki bir başka önemli yeniliği de, şirketlerin tahvil ihraçlarında ödenmiş sermaye tutarlarıyla ilgili sınırın genişletilmesi ve sermayenin yanısıra ihtiyatların da dikkate alınmasına olanak verilmesidir.

Yasa tasarısında, hisse senedi ve tahvil ihraçları için izin vermek ve ihracatların koşullarını saptamak üzere, Maliye Bakanlığına bağlı bir komisyon kurulması öngörülmektedir. Sermaye piyasasını denetleme komisyonu adı verilen bu kuruluş, altı üyeden oluşacaktır. Komisyonun başkanı ve beş üyesi Maliye Bakanlığının, bir üyesi ise Ticaret Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla atanacaktır. Maliye Bakanlığının önereceği adaylardan ikisi, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile Türkiye Bankalar Birliği tarafından saptanacaktır.

Hisse senedi ve tahvil satışlarına izin vermek, satışlara aracılık yapan kuruluşları denetlemek, menkul kıymet borsalarının çalışmalarını düzenlemekle görevli olacak komisyon kendisine yapılan başvuruları en az 30 gün içinde sonuçlandıracaktır.

Sermaye piyasası yasa tasarısı, halen banker kuruluşlar tarafından kurulabilen bankaları sermaye piyasasına girmeye özendirmek amacıyla, yatırım fonlarının yalnızca bankalar tarafından kurulabileceğini hükme bağlamaktadır. Bu durumda, halen bir banker kuruluşun öncülüğünde oluşturulmuş olan yatırım fonunun geleceği belirsizleşmektedir.

Öte yandan, yasa tasarısında gerek yatırım fonu, gerekse yatırım ortaklığı kuruşlarının tüzel kişilik biçiminde olması öngörülmektedir.

Öte yandan Dışişleri Bakanlığının Banker Kastelli tarafından yurt dışında gerçekleştirilen tahvil satışlarının kısıtlanması konusunda Maliye Bakanlığı'na başvurduğu öğrenildi. Edinilen bilgilere göre, Dışişleri Bakanlığı'nın bu konudaki bir yazısı Maliye Bakanlığı'na gönderildi.

Dışişleri Bakanlığı'nın yazısında, tahvil satışlarının işçi dövizleri konusunda etkili olabileceği yurda gönderilen döviz tutarının azalmasına yol açabileceği görüşüne de yer verildi.

CHP Genel Başkanı: "Yüzeysel konularla uğraşmayı solculuk sanıyorlar"

ANKARA(DEMOKRAT)

CHP Genel Yönetim Kurulunun toplantısı sonunda düzenlediği basın toplantısında CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit bazı CHP'li parlamenterlerin 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olmasına ilişkin yasa önerisini yadırgadığını söyledi.

Ecevit, basın toplantısında, Ankara, İstanbul, Mersin ve Adapazarı'ndaki belediyelerde çalışan işçilerin bazılarının bugün yasa dışı direnişe geçtiklerini bildirerek bu direnişi asla tasvip etmediklerini, direniş yapan işçiler hakkında o belediyelerce disiplin işlemleri uygulanacağını söyledi.

CHP Genel Başkanı Ecevit, bir soru üzerine yarın tüm CHP'li parlamenterlerin metinde bulunacaklarını, hiç birinin Meclis'te düzenlenecek mitinğe katılacağına ihtimal vermediğini kaydetti.

Bazı CHP'li parlamenterlerin 1 Mayıs'ın işçi bayramı olması için verdikleri yasa önerisinin yetkili organlara danışılmadan verildiğini belirten Ecevit bu girişimi son derecede yardırgadığını bildirmiştir. Ecevit, basın toplantısında şunları söyledi.

"Arkadaşlarımızın böyle bir öneri verdiklerini dün öğrendim. Partinin yetkili organlarına danışmadan böyle bir yasa önerisi vermişlerdir. Türkiye'nin bu kadar ciddi ve ağır sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bir dönemde, bazı CHP'li milletvekillerinin böyle yüzeysel konularla uğraşmalarını ve bunu solculuk sanmalarını son derecede yardırgadım"

DEMİREL ERBAKAN'LA GÖRÜŞTÜ

(Baştarafı 1.Sayfada) Desteğimiz devam ettiğini bildirdik." şeklinde konuştu. Erbakan Batur la görüşmesine de bir soru üzerine değinerek herkesin bir biriyle görüşmesi ve soruna çözüm bulunması görüşünde olduklarını ifade etti. Erbakan, Demirel'in başka bir adaydan sözetmediğini tek adaylarının Bilgiç olduğunu bildirdiğini de kaydederek Bilgiç'in bugün 300'ün altında oy olması halinde yine AP'nin oy vermediğinin anlaşılacağını sözlerine ekledi. Erbakan ayrıca, Bilgiç'in desteklenmesi konusunda bir süre tanımadıklarını da söyledi.

Başbakan Süleyman Demirel ise görüşmeden sonra bir basın toplantısı düzenleyerek Demirel, Cumhurbaşkanı seçiminde 40 gündür sonuç alınamadığını kendi girişimiyle desteklerin bugün rezonans haline gelmesine çalıştığnı ifade etti. Demirel AP'nin gizli bir adayının olmadığını da belirterek" spekülasyonlara mahal yoktur. Bizim adayımız Saadettin Bilgiç'tir. Bunu açıklıkla ifade ediyorum. Bilgiç'ın seçilmesinde her türlü gayreti gösteriyoruz." dedi.

Süleyman Demirel daha sonra CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in bu görüşmeleri cephecilik olarak nitelemesini de eleştirerek şöyle konuştu.

"CHP Genel Başkanının ne söylediğini bildiğini sanmıyorum. Ağzından çıkanı kulağı işitmiyor. O kadar işitmiyor ki, Cumhurbaşkanı seçiminde 318 oyu 3 parti çıkartırsa veya 3 parti artı bağımsızlar veya onun dışındaki partiler çıkartırsa bu cephecilik mi olur? Böyle bir oy toplanmasının makul olmadığına dair kanuni veya hukuki bir gerekçe var mıdır ortada? Kafasına takmış bir şeyi cephecilik, bu hayalet taşlamaktan başka bir şey değildir. İkincisi ağzından çıkanı kulağı o kadar duymuyor ki hemen onun arkasından;

Ana muhalefet partisi sorumluluğunu yitirmiş olarak devletin meşru kuvvetlerine terör yapmamalarını söyleyecek kadar şaşırmıştır. Devletin meşru kuvvetlerine Başbakan dahi emir vergörev yapmayın diyor. Devletin meşru kuvvetlerine Başbakan ne emir verir? Kanunun ve nizamın hakim kılınmasından hükümet sorumludur. Kanunu ve nizamı hakim kılın der bir başbakan. CHP Genel Başkanı teröre arka çıkmaktadır.

Başbakan Süleyman Demirel, bir gazetecinin Malatya Erhaç Havaalanına ABD uçaklarının indiği ve bunların içinde 90 asker bulunduğu yolunda söylentiler olduğunu hatırlatması üzerine, şöyle konuştu.

"Türkiye'de bulunan tesislerin maksatları dışında, ki bunlar NATO maksatlı tesislerdir. Ve İran'a diğer müslüman ülkelere karşı kullanılmasını düşünmek havanda su dövmektir. Böyle bir şey kimsenin aklından geçmemelidir. Bunu defalarca belirttim."

İZMİR

(Baştarafı 1. Sayfada) gözlendiğini belirterek şöyle dedi.

"Yılbaşında birdenbire yükselen fiyatlar karşısında işlerin zorlaşmış olmasına mukabil, kredi kısıntıları iş alemini hayli etkileyecekti. Fakat bunun sonucu hem memleketimiz için, hem de bizatihi iş alemimiz için hayırlı olacaktır. Bu münasebetle piyasamızın her alanda ve bilhassa son haftalarda büyük bir para darlığı çekilmekte olduğu bir gerçektir."

Faydalı olacak olan bu tedbirlerin dozunun kaçırılmaması için kredi ayarlamalarının her gün yakından takip edilmesini isteyen Buktaş, spekülatif kazançları önleyecek kuvvette fakat normal faaliyeti birdenbire durduracak şiddette olmamasına dikkat edilmelidir." dedi.

Hükümetçe hazırlanan vergi tasarılarının bir an evvel meclislerden geçirilmesini de isteyen İzmir Ticaret Odası Başkanı AET ile ilgili olarak "Sık sık tekrarladığımız gibi, mutlak hedefimiz bu topluluğa en kısa zamanda tam üye olmamızdır." şeklinde konuştu.

BAŞBAKAN'DAN

(Baştarafı 1. Sayfada) rikan nakliye uçağının indiği ve bu uçakların her birinde tam techizatlı doksan adet Amerikan askerinin bulunduğu ifade edilmektedir" Milletvekilleri ABD'nin İran'a silahlı müdahale yapmama konusunda AET ülkelerine güvence verdiği ve bu koşullarda AET'nin İran'a ekonomik ambargo uygulamasına karar verildiği halde İran'a silahlı müdahalede bulunduğu kaydedildi. Soru önergesinde daha sonra şöyle denildi:

"Bu şartlar altında Türkiye'deki NATO ittifakı kapsamında olan tesis hava alanlarının aynı emri vakilerle karşı karşıya ihtimali mevzubahis olmaktadır. Bu durumda

1- İddia edildiği gibi Malatya Erhaç Havaalanına bu nakliye uçakları gelmiş midir?

2- Bu uçaklarda tam tachizatlı Amerikan askerleri var mıdır?

3- Şayet bu iddialar doğruysa uçakların ve askerlerin Türkiye'ye geliş sebepleri nedir?

4 Bu uçak ve askerlerin Müslüman ülkeler ve bu meydanda İran aleyhine kullanılması söz konusu mudur?

5- Bir emri vakiyle karşı karşıya kalmamak için ne gibi tedbirler alınmıştır?

ŞİFERTAN İŞÇİLERİ YERALTI MADEN-İŞ'E KATILDI

ANKARA (DEMOKRAT)

Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur Sümerbank Genel Müdürlüğü'ne bağlı Şiferton işyerinde çalışan 170 işçinin bir yıl öncesine kadar bağlı bulundukları Türk Maden-İş Sendikasından topluca istifa ederek DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası'na katıldıklarını bildirdi.

Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Uygur, dün yaptığı yazılı açıklamada, işçilerin Yeraltı Maden İş Sendikasını yetkili kıldıklarını da söyledi. Genel Başkan Çetin Uygur açıklamasında 1 Haziran 1978 de Sümerbank ile Türk Maden-İş arasında yapılan sözleşmenin 1 Haziran 1980 tarihinde sona erdiğini, tekrar sözleşme masasına oturabilmek için ise mevcut sözleşmenin fesh edilmesi gerektiğini hatırlatarak özetle şöyle dedi:

"Yasalar gereği, fesih işini sözleşmeye imza atanlardan birinin yani ya Sümerbank ya da Türk Maden-İş'in yapması gerekmektedir. İşçilerin yıllardır sırtlarında ikinci bir patron gibi taşıdıkları ve nihayet kovdukları sarı sendikanın yapması mümkün değildir. Çünkü onlar için işçiler birer "sağılır inek" ya da "altın yumurtlayan tavuk" yerine geçmektedir. İşte işçilerin başlarından zorla defettikleri, bu düşüncede olan sömürücülerin sözleşmeyi fesh etmesi beklenemez. Şu anda hiç bir üyesi kalmayan bu sendika, işyerindeki şubesini kapatıp, taşını tarağını toplayıp gitmiştir. Şimdiye kadar işçileri sömürdüğü yetmiyormuş gibi bir de utanmadan işçilere "Eğer 500.000 TL verirseniz sözleşmeyi feshederim" demektedir. Sendikanız bu durumu işçi arkadaşlarla birlikte hem Filyos Ateş Tuğla Müessese Müdürüne hem de Sümerbank Genel Müdürlüğüne iletmiş yasal olarak kendilerinin sözleşmeyi taraflardan biri olarak fesh etmesi gerektiğini anlatmıştır."

İşverenin sözleşme feshini pazarlık konusu yapmak istediğini vurgulayan Çetin Uygur Zonguldak'ta bulunan Siferton işyerinden Sümerbank Genel Müdürlüğüne görüşmeye giden bir grup işçiye işverenin "Önce bana hazırladığınız sözleşme taslağını verin, ben bir inceleyeyim. Eğer benim istediğim gibi ise fesh ederim. Aksi halde niçin fesh edeyim. Eğer sizinle anlaşamazsak bana yukardan sormazlar mı? Bir yıl daha işçileri aynı ücretle çalıştırmak varken niçin feshettin diye?" şeklinde yanıt verdiğini kaydetti.

İşverenin politikasının işçi ücretlerini dondurmak. Sözleşmeleri 5 yıllık yapmak ve işçileri yok pahasına çalıştırmak olduğunu belirten Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Uygur, "Egemen sınıflar değil, sorsa sorsa ancak Şiferton işçileri hesap sorar ve soracakta" şeklinde konuştu.

NAZIM HİKMET'İN

(Baştarafı 1. Sayfada) Merkez Bankası ilanında yer alan uzun hesap listeleri arasında Ozan Nazım Hikmet'in de adı yer almaktadır. Nazım Hikmet'in alacağı olarak gösterilen meblağ ise 3 11 lira 55 kuruştur.

Merkez Bankası'nın yayınladığı listede Abdülhamit'in varisleri ve Mısır'lı şarkıcı Ümmü Gülsüm'ün de adları geçerken eski Başbakanlardan Adnan Menderes'in rahmetli eşi Berrin Menderes'in de iki ayrı alacağı için bankaya başvurması istendi.

YABANCI

(Baştarafı 1. Sayfada) Özal'lı kalkınma uğraşı içerisindedir." dedi. Tarhan, yabancı sermaye dairesine yasa dışı yetki devirlerinin iptali için yargı organlarına başvurduklarını sözlerine ekledi. Köy—Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan bir basın toplantısı düzenleyerek, yabancı sermaye çerçeve kararnamesinin iptali için yapılan çalışmaları ve tarım sektörüne, kooperatifçiliğe gelecek etkileri dile getirdi.

Yabancı Sermaye Dairesine, bazı bakanlıkların ve DPT yetkililerinin devrinin Anayasa ve yasalara aykırı olduğu görüşünü savunan Tarhan, bu konuda şunları söyledi: "Başbakanlığa bağlı kurulan Yabancı Sermaye Dairesine 6224 sayılı yasa ve bu kanun değiştiren kanunlarda Devlet Planlama Teşkilatına verilmiş yetki ve görevlerin devri anayasamızın ve hem de yasaların özüne ve sözüne ters düşmektedir."

Köy—Koop olarak yabancı sermaye çerçeve kararnamesinin iptalini zorunlu gördüklerini belirten Genel Başkan Tarhan, bu kararnamenin köylünün binbir zorlukla kurduğu fabrikaları ve kooperatif hareketini yoketmeye yöneldiğini öne sürerek şu görüşleri savundu:

"Yatırım sermaye çerçeve kararnamesi ile tohum üretiminden tarıma girdi sağlayan sanayicilere kadar uzayan ve Köy-Koop'un tüm çalışma alanını kavrayan bir dizi konuda yabancı sermayenin Türkiye'ye girişi özendirilmekte, ve de yabancı sermaye katılım miktarı asgri 1 milyon dolar olarak belirlenmektedir. Bu denli büyük bir sermaye ile tarımsal sanayi ve tarımsal üretim alanına girecek yabancı şirketlerin karşısında kooperatif ve birliklerimizin tesis ve fabrikaları atıl duruma girecek ve belki de bu tesis ve fabrikalarımız kapanmak zorunda kalacaktır."

IMF ÖZEL KESİM

(Baştarafı 1. Sayfada) sına yönelik ekonomik veriler incelenirken, uzmanların özellikle Merkez Bankası'nın krediler konusu üzerinde durdukları ve bankanın "açık finansman politikası"nın kredi dağılımındaki dağınıklıklardan kaynaklandığını, bu durumun da enflasyona yol açtığını belirttikleri bildirildi.

IMF'nin Türkiye ile yapacağı yeni stand-by anlaşmasında bu nedenle Merkez Bankası kanalında kamu ve özel kesime açılacak krediler konusunda "sınır" konulmasını istediği ve durumun hükümet tarafından da benimsendiği öğrenildi.

İlgililer, Merkez Bankası kredilerine getirilecek sınırın kredilerde bu yıl içerisinde en çok 210 milyar lira artış sağlanacağı bunu kamu kesimi kredileri için 110, özel kesim kredileri için de 110 milyar liralık bir artışa neden olacağı bildirildi.

Böylelikle IMF ile daha önce yapılan stand-by anlaşmasından banka kanalından özel kesime açılan krediler konusunda bir "sınır" getirilmezken, bu kez sözkonusu kesim içinde bir "sınır" getirilmesini anlaşmada konu olacağı ortaya çıktı.

Bunun üzerinde IMF'nin üçer aylık dilimler halinde verdiği kredilerde bir aksama olmadı. İlgililer IMF ile düzenlenecek yeni anlaşma ile, bu anlaşmaya yönelik verilecek, "niyet mektubu"nda Merkez Bankası kanalından açılacak krediler konusundan değinilecek, banka kanalından kamu ve özel kesime verilecek kredilerin üçer aylık sınırlarının belirleneceği kaydedildi.

Bu arada IMF ile yapılacak yeni stand-by anlaşmasında IMF uzmanlarıyla banka faizlerinin artırılması konusunda da görüş birliği sağlandığı, ancak yeniden belirlenecek faiz oranının ne kadar olacağı konusunun ele alınmadığı belirtildi. Bu durumun Para Kredi Kurumunca önümüzdeki günlerde yapılacak toplantıda ele alınacağı öğrenildi. Ancak ilgililerden edinilen bilgilere göre, banka kredilerine uygulanacak faiz oranını bugünkü limitlere göre yüzde 10 civarında bir artışa neden olabilecektir. Buna paralel olarakta Merkez Bankası reeskont kredilerine uygulanan faiz oranları da arttırılacaktır.

Öte yandan Türk Lirası'nın dış değerinin saptanması için 17 sayılı kararda köklü değişikliklere başvurulacağı bildirilmektedir. Bu amaçla, Türk Lirası'nın dış değerinin serbest piyasada belirlenen değerlere göre resmileşmesi yoluna gidileceği bildirilmektedir.

Maliye Bakanlığı'nda başlatıldığı ifade edilen 17 sayılı kararda değişiklik çalışmalarının IMF'nin serbest dalgalanma sistemine yaklaşmayı amaçladığı kaydedilmektedir.

CHP'Lİ ARTAÇ BAŞBAKAN'A KARS'TA İŞKENCE VE KATLİAMLARA İLİŞKİN SORU YÖNELTTİ

ANKARA (DEMOKRAT)

Kars CHP Milletvekili Turgut Artaç, Kars'daki öldürme ve işkence olaylarına ilişkin Başbakan Süleyman Demirel'e soru önergesi verdi.

Artaç, soru önergesinde, "emniyet müdürü Salih Işık ile onun işkence ve katliam ekiplerinin bu meselelere vesile olduğu şüphesi yaygın haldedir" görüşünü savundu. Artaç, Başbakan Demirel'e şu sorulara yanıt vermesini istedi:

"İşkence ile öldürülen Oruç Korkmaz'ın failleri polisler mi? Polis ise, haklarında şimdiye kadar ne işlem yapılmıştır? Okulun önünde öldürülen Kemal Sevehanlı'nın öldürüme nedenleriyle öldürenlerin hangi siyasi düşünceye sahiptir?

Tarlasında öldürülen ve içinde 4 yaşında bir çocuğun bulunduğu Demirci ailesinin, öldürülme nedenleri, vaktiyle sağcı olarak bilinen bir gencin Demirci ailesinden Kemal ismindeki kişi tarafından öldürüldüğü şüphesiyle gazetelerde yer almıştır. Bu husustaki tahkikatın ve araştırmaların mahiyeti ile Kars Emniyet Müdürünün katliamla ilişkisi var mıdır?

Avukatlara karşı yapılan kanun dışı, ahlak dışı davranışlardan ötürü şimdiye kadar hükümetinizce müsebbipleri hakkında ne gibi işlemler yapılmıştır?

Kars'ta CHP mensuplarına, sol düşünceli gençliğe ve kamu görevi ifa eden avukatlara karşı işkence, katliam ve öldürme olayları üst düzeye çıkmış olması nedeniyle yalnız Feyzi Baysan ve Emniyet Müdürü Salih Işık'ı Kars'ta tutmakta devam edecek misiniz?

OKULLARDAKİ

(Baştarafı 1. Sayfada) de 12 Mayıs 1978 günü meydana gelen bir kavgayla ilgili olarak 1.Asliye mahkemesi olayın sıkıyönetimin ilanına neden olan olaylardan olduğu gerekçesiyle sıkıyönetim mahkemelerinde bakılması gerektiğine karar verdi.

Bunun üzerine olayla ilgili davaya bakan 1 nolu sıkıyönetim mahkemesi kavganın sıkıyönetimi ilgilendirmediğini kararlaştırdı. Resmi Gazetenin 29.Nisan 1980 tarihli sayısında yer alan söz konusu kararın konuyla ilişkin bölümünde şöyle denildi:

"Sanıkların birbirleriyle kavga etmelerinin öğretim özgürlüğünü engelleme kastına matuf bulunmadığı komünizm ve faşizm sözcüklerinden dolayı çıkan her tartışmanın ve kavganın öğretim özgürlüğünü engelleme şeklinde değerlendirilmesinin mümkün görülmediği, müsnet suçun basit bir müessir fiil eylemi şeklinde oluştuğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiştir."

"NOTAM'IN

(Baştarafı 1. Sayfada) bildiri bugün yayınlandı.

Bildiride, Yunanistan'la dostluğun Türk dış politikasında önemli bir yeri olduğu, dostluğun sağlam ve sürekli yaşayabilmesi için hoşgörünün, özverinin, iyi niyet girişimlerinin dengeli ve karşılıklı olması gerektiği bildirildi.

"Hükümetçe bir (iyi niyet) girişimi olarak tanımlanan 714 sayılı Notam'ı kaldırma kararı ile artık hükümet de kabul etmeli, umulan gerçekleşmemiş, Türk-Yunan ilişkilerinde olumlu bir gelişme sağlanamamıştır' denilen bildiride, daha sonra Yunanistan'ın Ege sorunları karşısında bütün katılığını koruduğu ve Notam'ınkaldırılması ile Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin hava sahası konusunda zor duruma sokulduğu ileri sürüldü."

Bildiride ayrıca, bu kararın hükümetin ivedi dış yardım beklediği bir döneme rastlaması büsbütün bir talihsizlik olmuş, "Dış yardım sağlamak için siyasal ödün yoluna mı gidiliyor?", "Yunanis'tan'ın NATO askeri örgütüne dönüşü ile Türkiye'ye yapılacak dış yardım arasında bir bağlantı mı kuruluyor?" gibi kuşkulara meydan verildiği belirtildi.

HÜKÜMET ENERJİ İŞÇİLERİ ARASINDA AYRILIK YARATMAYA ÇALIŞIYOR

ANKARA(DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Tek Ges İş Seydişehir Şubesi Başkanı M.Ali Büyüközdoğan, iktidarın enerji işçileri arasında ayrılık yaratmaya çalıştığı ve yanlı uygulamalarda bulunduğunu belirterek, "baskılara karşı yasa ve toplu iş sözleşmesindeki tüm haklarımızı sonuna kadar kullanacağımız bilinmelidir" dedi.

Tek Ges İş Seydişehir Şubesi Başkanı M.Ali Büyüközdoğan gazetemize yaptığı açıklamada, hükümetin ve enerji işverenlerinin TEK'in gaz türbinler işyerinde yanlı tutumlarıyla işçiler arasında huzursuzluk çıkarmaya çalıştıklarını bildirdi. Büyüközdoğan işverenlerin işyerinin huzurunu bozucu uygulamalarıyla üretimi düşürdüklerini, üretim düşüklüğü faturasının hiçbir zaman işçilere ödettirilmeyeceğini belirtti. 29 Nisan'da işçilerin topluca viziteye çıkarak işverenlerin yanlı tutumlarını protesto ettiklerini belirten Büyüközdoğan enerji işkolunda çalışan işçiler arasında eşitlik sağlanıncaya kadar toplu sözleşmeden ve yasalardan doğan haklarını kullanacaklarını kaydetti.

CEZAEVLERİ

(Baştarafı 1. Sayfada) hanı" olmaktan çıkarmak iddiasıyla cezaevleri müdürlüğüne sözleşmeli eleman bulmaya karar verdi. Ve konuyla ilgili olarak Devlet Personel Dairesinden görüşünü sordu. Devlet Personel Dairesi'nin Adalet Bakanlığına "olur" verdiği, ancak, memur temsilcisinin bu girişime muhalefet ettiği öğrenildi.

Bilindiği gibi sürekli devlet hizmetleri devlet memurları eliyle yürütülmektedir. Sözleşmeli elemanların ise hangi koşullarda çalıştırılacakları 657 sayılı yasanın 4 b. maddesinde belirtilmektedir. Sürekli hizmet gerektiren cezaevi yöneticiliğinin sözleşmeli personele verilmesi de ilgili maddenin yanlış yorumlanmasından kaynaklanmaktadır.

Konuyla ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz bir bakanlık yetkilisi, "sözleşmeli personelin cezai ve mali sorumluluğunun olmaması nedeniyle, bu uygulamanın emekli memurlara iş alanı yaratmaktan öte bir işe yaramayacağını, tersine, firarları arttıracağını" ileri sürdü.

Aynı yetkili, cezaevi müdürlüğüne getirilecek sözleşmeli personelin emekli albaylar ve savcılar arasından seçileceğini sözlerine ekledi.

KIDEM TAZMİNATINA YENİ TAVAN GETİRİLDİ

ANKARA(DEMOKRAT)

İşçilere her hizmet yılı için 30 günlük tutarın üzerinde ya da 24 aylık tutarından fazla yapılan kıdem tazminatı ödemelerinin diğer tazminat ve yıllık ücret ödemeleri ile birleştirilerek vergilendirileceği açıklandı.

Maliye Bakanlığının dünkü Resmi Gazetede yayınlanan Gelir Vergisi Genel Tebliğinde Anayasa Mahkemesinin kıdem tazminatına tavan getiren yasa hükmünü iptal ettiği anımsatılarak bu kararın vergi uygulamasında tereddüt yaratabileceği düşünüldüğü belirtildi. Maliye Bakanlığı tebliğinde verilen tazminat miktarının işten çıkan ve çıkarılanın 24. aylığını aşmaması durumunda fazlasının ücret olarak vergiye tabi tutulacağına ilişkin yasa hükmü vurgulandı, tebliğde daha sonra vergilendirme konusunda uygulamanın esasları şöyle açıklandı.

"Bu nedenle Gelir Vergisi Kanununun belirtilen 25/7'nci maddesi hükmü gereğince, Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yürürlüğe girdiği (14/4/1980) tarihinden itibaren işten ayrılacaklara ödenecek kıdem tazminatlarının vergiden müstesna tutulacak kısmı çalışılan her hizmet yılı için kıdem tazminatına esas olan günlük ücretin 30 günlük ve en fazla 24 aylık tutarını aşmaması gerekmektedir.

Bu hüküm uyarınca hizmet erbabına.

1- Çalışılan her hizmet yılı için 30. günlük tutarın üzerinde yapılan ödemeler ile,

2- 24 aylık tutardan fazla yapılan ödemler ve,

3 Kıdem tazminatı dışında işten ayrılma sırasında ödenen her türlü tazminatların (kıdem ikramiyesi, kıdem işçiliği teşvik ikramiyesi, terfi hizmet tazminatı gibi)

Diğer yıllık ücret ödemeleri ile birleştirilerek 122 sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan esaslar çerçevesinde Gelir ve Mali Denge Vergisine tabi tutulması gerekir.

Öte yandan, kıdem tazminatının Gelir Vergisinden müstesna tutulacak kısmının 1598 sayılı Mali Denge Kanununun 2/a maddesi uyarınca Mali Denge Vergisinden de müstesna tutulması icap eder.

Bu arada, uzmanlar Maliye Bakanlığının son kararının hukuken son derece yanlış olduğunu; çünkü Anayasa Mahkemesi kararıyla kaldırılan bir yasa hükmünün ancak yasa düzeyinde, bir hükümle diriltilebileceğini belirtiler.

"BAŞBAKAN İÇ SAVAŞ

(Baştarafı 1. Sayfada) daki AP azınlık hükümeti ülkemizve Ortadoğu ülkeleri için hayata geçirilmek istenen emperyalizm planının uygulanma aracı yapılmak istenmektedir. Bunun için ülkemiz iç savaş koşulları yaşamaktadır. Düşmana yapılmayacak işkenceler, kendi insanlarımıza bunun için reva görülmektedir. Bugün ülkemizde Anayasamız askıya alınmış İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi unutulmuş, kişi temel hak ve özgürlükleri kullanılamaz duruma getirilmiştir. AP hükümeti sermaye sınıfı adına halka karşı amansız bir sınıf mücadelesini sürdürmektedir. Devletin tüm kaynak ve olanakları bu savaşta sermaye sınıfının emrine verilmiştir.

Başbakan kendi partisinin gençlik kurultayında bu savaşın ilkelerini ve stratejisini açıklamış ve açıkça bir iç savaş kışkırtıcılığı yapmıştır. AP hükümeti Anayasa'yı uygulamak olan görevini sorumsuzca kötüye kullanmış ülkede Anayasal hakları sıkıyönetim görevlilerine ve valilere koydurduğu yasa dışı yasaklamalarla işlemez hale getirmiştir.

Tüm dünyada kutlanan 1 Mayıs emek bayramının ülkemiz de işçi sınıfı için bir düşmanlık gününe dönüştürülmesi ve yasaklanması dünya önünde utanç vericidir.

Hükümet amaçladığı sermaye sınıfı diktasına ulaşmak için işçileri işten çıkarmakla kalmamış, yasalar ve Anayasa'yı çiğneyerek kamu görevlilerine zulümü günlük politika haline getirmiştir. Bunlarla da yetinmeyen hükümet hazırladığı yeni yasa önerileri ile işçi sınıfının kazanılmış haklarını ortadan kaldırmaya yönelmiştir. Bu yasa önerileri hayata geçirmek için Sıkıyönetim Yasası'nın ağırlaştırılmasından başlanarak barış döneminde savaş hükümleri uygulamayı öngören buhran ve savaş hali yasaları gündeme getirilmiştir."

CHP'li parlamenterler tarafından dün Millet Meclisi Başkanlığı'na verilen soruşturma önergesinde düşünülen yasa önerilerinin Anayasa'ya, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine ve demokrasiye aykırı olduğu ve Anayasa yürürlükte olduğu sürece bu yasalar demetinin gerçekleşmesinin olanaksız olduğu belirtildi. Bu amaçla hükümetin öncelikle" Anayasa'yı budamak sermaye diktatörlüğüne maddi dayanak olabilecek değişiklikleri gerçekleştirmek" planını uyguladığı kaydedildi.

Bu hükümet döneminde yüzbinlerce yurttaşın gözaltına alındığı, acımasız işkencelerden geçirildiği, hayali suçların sanığı yapıldığı da ifade edilen önergede, "Terör AP iktidarı döneminde hükümet eliyle yapılan bir devlet uygulaması haline getirilmiş, bu sorumsuz uygulamanın içinde birçok suçsuz yurttaş güvenlik kuvvetlerinin haksız kurşunlarına acımasızca ve topluca hedef yapılmıştır. Sermaye sınıfının diktatörlüğünü kurmak amacındaki bu hükümet artık meşruluğunu yitirmiştir" denildi.

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03 Yıl: 11 Sayı: 3370/147

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	650TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Mayıs'la ilgili gösteriler nedeniyle

Sıkı güvenlik önlemleri alındı

1 Mayıs gösterileriyle ilgili güvenlik önlemlerinde çok sayıda askeri "kariyer" de yer aldı. Resimde Karaköy iskelesi çıkışında yapılan arama ve bir "kariyer" görülüyor. (Fotoğraf—DEMOKRAT)

İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi öğrenciler tarafından bir süre için işgal edildi. Daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından boşaltılan fakültede 59 öğrenci gözaltına alındı.

1 Mayıs gösterileriyle ilgili olarak Ankara'da da geniş güvenlik önlemlerinin alındığı gözlendi. Güvenlik önlemlerine zırhlı birliklerde katıldı.

İstanbul'un her yanında görülen güvenlik önlemlerinden birisi resimde Karaköy alt geçidi önünde kimlik kontrolü yapan güvenlik kuvvetleri görülüyor.

Menekşe Erbay, polis otosuna bindirilen oğlunu görmek isterken öldürüldü

ANKARA DEMOKRAT

1 Mayıs ile ilgili Tuzluçayır Lisesi'nde gösteri yapan öğrencilerin emniyet müdürlüğüne götürülmesi sırasında öğrencilerin arasında bulunan çocuğunu görmek için polis otosuna yaklaşmak isteyen Menekşe Erbay kalbinin üzerine aldığı kurşun yarasıyla öldü. Olay sırasında kafasından yaralanan Turna Özdemir adındaki 50 yaşlarındaki bir kadın, "Baktık çocukları götürüyorlar, görmek istedik. Kafam aniden çınn etti . Ben yere yuvarlandım. Elimi sürdüm baktım, kafamdan kan akıyor. Menekşe yanımdaydı, baktım, o da düşmüş. Üç dört kişi koştu, salladık falan çare yok, nefesi tükendi"dedi. Menekşe Erbay'ın geride kalan çocukları ise şunları söylediler: Emekçi halkın faşizme karşı mücadelesinde önde gelen devrimci anamız Menekşe Erbay'ı kaybettik. Acımız büyük. Biz çocukları olarak mücadeleyi onun bıraktığı yerden sürdüreceğiz.

1 Mayıs 1977 katliamının sorumluları hâlâ bulunamadı

1 Mayıs 1977 katliamından kendini kurtarmaya çalışan halkın üzerine bir kezde polis panzerleri su sıkmaya başlamıştı. 36 kişinin ölümüyle sonuçlanan katliamın sorumluları hâlâ bulunamadı.

1 Mayıs 77'de Taksim'de toplanan onbinlerce işçi, öğretmen, mühendis, teknik eleman üzerine ateş açıldı. Çoğunluğu işçi, öğrenci, öğretmen olan 36 kişi öldürüldü. Katliamın ardından açıklamalarda bulunan demokratik örgütler, sendikalar, ilerici ve devrimci kişi ve kuruluşlar, saldırının "kontr gerilla ve faşist güçlerce" düzenlendiğini belirttiler.

Olaya karıştıkları iddiası ile çok sayıda kişi gözaltına alındı. Katliamla ilgili mahkemede görevli savcı iddianamesinde saldırının ardından gözaltına alınanların gerçek suçlular olmadığını gerçek suçluların ise bazı gizli güçler olduğunu ileri sürmüştü. Daha sonra gözaltında tutulanlar serbest bırakıldı. Mahkemesi hâlâ sürmekte olan faşist katliamın sorumluları ise henüz yakalanamadı.

1 MAYIS 1977'DE ÖLDÜRÜLENLER

1. Nazan Ünaldı. 2. Ercüment Günkut 3. Hikmet Özkürkçü 4. Bayram Sürücü 5. Karabet Akyan 6. Diran Nergis 7. Ziya Baki 8. Hasan Yıldırım 9. Sibel Açıkalın 10. Jale Yeşilnil 11. Hüseyin Kırkın 12. Ahmet Gözükara 13. Kenan Çatak 14. Rasim Elmas 15. Kıymet Duman 16. Aleko Konteus 17. Niyazi Darı 18. Mustafa Elmas 19. Meral Özkol 20. Bayram İyi 21. M.Atilla Özbelen 22. Özcan Gürkan 23. Ali Yeşilgül 24. Ömer Narman 25. Hacer İpek Sarman 26. Leyla Altıparmak 27. Yücel Elbistanlı 28. Tevfik Beysoy 29. Nazmi Arı 30. Mehmet Ali Genç 31. Hülya Emecan 32. Mustafa Ertan 33. Kahraman Alsancak 34. Bayram Çıtak 35. Hamdi Toka 36. Kadir Balcı.

21.10 Charlie'nin Melekleri

Dizinin "MELEKLER SAHNEDE" adlı bölümü yayınlanacak. Frank ve Ellen, birbirlerinden ayrılmak üzere olan sanatçı bir karı kocadır. Bir de genç delikanlı oğulları vardır. Film şirketi bir zamanlar Broadway' de beraber oynadıkları "Tatlı Hüzün" isimli oyunu film yapmak istemektedir. Frank buna itiraz etmektedir. Frank'a baskı yapmak ve korkutmakla buna muaffak olacaklarını sanmaktadırlar. Bu arada Ellen öldürülmek istenince Charlie'ye başvurur.

18.50 Binbir Gece Masalları

Binbir gece masalları; dizinin son bölümünde, yolu Kazvin kentine düşen bir yabancı kıyasıya kavga eden üç adam görür. Ne olduğunu sorduğunda adamlar, en aptalı bulmak için tartıştıklarını söyleyip hakemlik yapmasını isterler. Ve herbiri bir öykü anlatmaya başlar.

"Kaş yapayım" derken

Son günlerde, çareyi yabancı dizilerle program kurtarmakta bulan TRT yönetimi bu konuda o kadar ileri gitti ki neredeyse programları sabaha karşı bitirecekler.

Bunun en belirgin örneğini geçtiğimiz Pazar günü gördük.

Yayına gündüzden başlayan televizyon saatler gece yarısını çoktan geçtiği halde film göstermeye devam ediyordu.

Önce dizi film Dallas, peşinden "Türkiyem" adlı yarışma programı ve geç saatlerde "İnsanlar Yaşadıkça"nın son bölümü geldi ekrana. Ertesi günün iş günü olduğunu hesaba katmayan programcılar halkı televizyon başında esir aldılar adeta. Bu iki diziden birini veya yarışma programını bir başka güne almak hiç kimsenin aklına gelmedi herhalde.

Bu durum, "Kaş yapayım derken göz çıkarmak" deyimine ne kadar uyuyor değil mi?

19.15 Yaşayan Ünlüler

Yaşayan Ünlüler— Bu hafta yayına giren bölümde, Sıtkı Ulay tanıtılıyor. Sıtkı Ulay, 27 Mayıs'tan sonra Tabii Senatörlük, Ulaştırma, Devlet ve Bayındırlık Bakanlığı yapmış daha sonra senatörlükten istifa edip, Sosyal Demokrat Partiyi kurmuş ve daha sonra CHP'ye geçmiştir. Seynan Sezgin in yönetmenliğini yaptığı programı Şemsi Küseyri sunuyor.

Program değişebilir

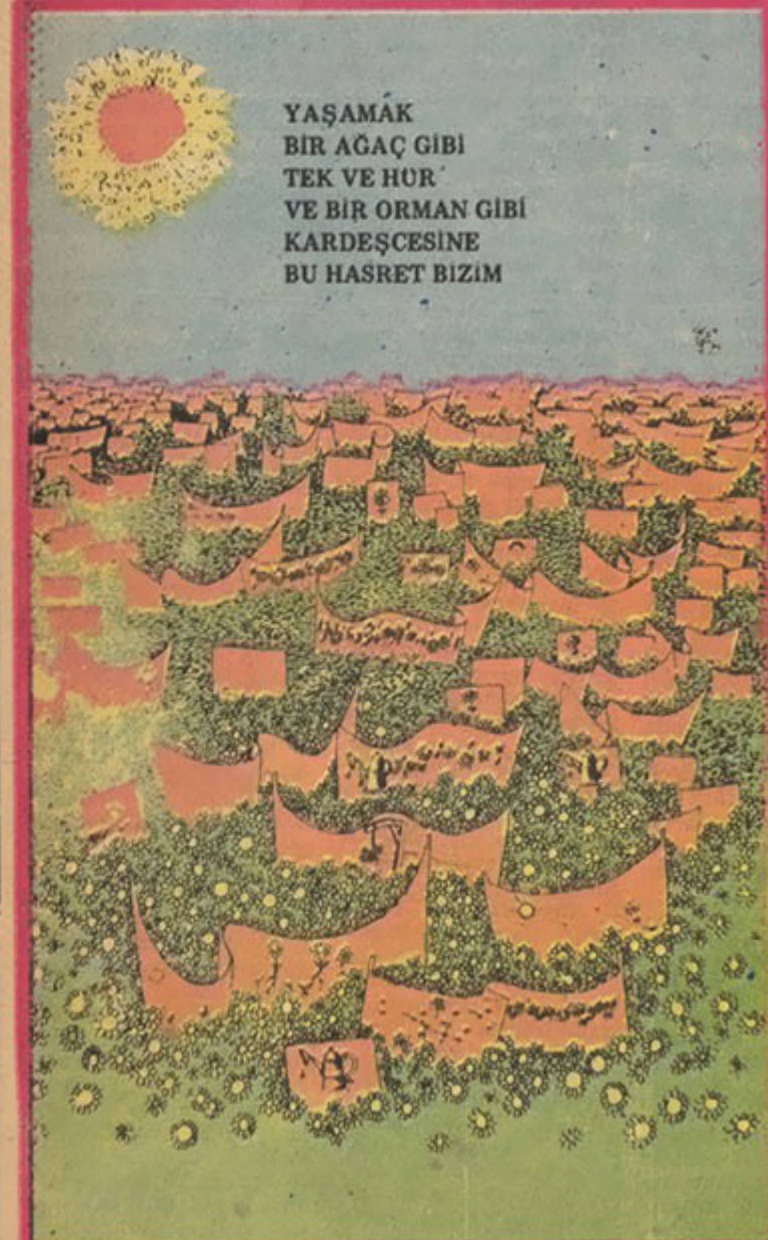
Yukarıdaki televizyon programı TRT'nin daha önce verdiği normal programdır. TV yetkilileri 1 Mayıs nedeniyle programda değişiklik yapılabileceğini, gerekirse yayına öğleden önce başlanabileceğini belirttiler.

Programın sabah başlaması halinde arşivden alınan programların yayına sokulacağı açıklandı.

TV'de BUGÜN

17.00 BÖLGESEL HABERLER
17.05 AKŞAMA DOĞRU
18.00 HABERLER
18.05 SINAVA DOĞRU
18.50 BİNBİRGECE MASALLARI
19.15 YAŞAYAN ÜNLÜLER
19.50 UYKUDAN ÖNCE
20.00 HABERLER
20.40 SAZ ESERLERİ
20.45 TURİZM
21.10 CHARLİE'NİN MELEKLERİ
21.55 HABER PROGRAM
22.55 HABERLER

SİZLERDEN

Sabah

Tanyeri ağarmış
Sabah olmak üzere
Ovada sis tabakası
Yorgan gibi
Sanki altında birşey saklıyor

Ağaçta bir kuş
Dalda dönüyor, dönüyor, dönüyor
Kendi dilinden birini çağırıyor
Belki bir sevgili, belki bir arkadaş
Vakit ilerliyor

Yükselen güneşin altında
Ovadaki sis kar gibi eriyor
Daldaki kuş aradığını bulmuş
Yaprak altına gizleniyor
Mutlu
Vakit ilerliyor..

Yasemin (İlk. 5)
Paşabahçe İstanbul

Çocuğum

Direnci öğren çocuğum
acıların kan kustuğu yerde umudu
güneş seninle doğacak
özgürlüğün için kavgayı
sevgiyi
sevdayı öğren

Gül demezler
karafil gonca demezler
soldururlar gülüm
gül demezler

D Doğulu
Giresun

